

VSEM ČLANOM DELOVNE SKUPNOSTI,
OBČANOM OBČINE VRHNIKA IN POSLOVNIM PARTNERJEM
ČESTITAMO K PRAZNIKU 29. NOVEMBRU,
DNEVU REPUBLIKE

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI LIKO VRHNIKA

LETO XI.

ŠTEVILKA 22

NOVEMBER 1976

Osnutek zakona o združenem delu

Trije meseci so minili, odkar smo v naši delovni organizaciji pričeli z razpravo o tem, kako bomo v našem vsakdanjem življenju izvedli zakon o združenem delu po duhu in črki.

V začetku razprave smo sprejeli tudi načrt, po katerem bomo opravili posamezne naloge. Zdaj lahko ugotavljamo, da pri izvajanju tega načrta kasnimo. Za to so deloma objektivni razlogi, saj so bili vmes dopusti, pripravljali smo planske dokumente in ne nazadnje, kadrovske zasedbe na skoraj vseh področjih zadovoljujejo komaj za opravljanje rednih delovnih nalog. Delo je v določeni meri krnilo tudi še vedno premajhno poznavanje določb osnutka zakona o združenem delu in pa dejstvo, da zahteva konkretizacija zakonskih določb precejšnje strokovne napore in jasno ter odgovorno opredeljevanje do posameznih problemov, ki jih urejamo, na kar nismo vedno vsi pripravljeni.

V tem mesecu so nekoliko živahnejše stekle strokovne priprave v zvezi z organiziranjem TOZD kot smo jih nakazali v analizi samoupravnih razmer in organiziranosti (priloga zadnje številke Našega dela). Tako je pripravljena groba organizacija novih TOZD, pri kateri je bilo upoštevano načelo, da so v okviru TOZD: žaga, vratar, stolarna in servisne dejavnosti vse tiste službe, ki so nujne za zagotovitev nemotenega proizvodnega procesa. TOZD naj bi imela svojo pripravo dela in osnovne evidence. Druge naloge pa bi opravljale skupne službe. O organizaciji le-teh že tudi tečejo strokovne priprave, pri čemer se velika pozornost posveča rešitvam, ki naj zagotovijo strokovno in odgovorno izvajanje finančnih, komercialnih, razvojnih, in splošno kadrovskih nalog. Pri teh organizacijskih delih pa se stalno srečujemo z vsebinskimi vprašanji, za katere reševanje je ustrezna organizacija sicer pogoj, nikakor pa

ne sama za sebe rešitev. Novih kvalitet v našem gospodarjenju z družbenimi sredstvi ne bomo mogli doseči le z dobrimi organizacijskimi oblikami, če se predhodno ne bomo dogovorili o bistvenih vsebinskih vprašanjih. Najprej se bomo morali dogovoriti o razdelitvi sredstev, pravic in obveznosti med novimi TOZD. Nadalje bo treba določiti dohodkovne odnose med temi TOZD. Pri tem se bomo morali spopasti s kar močno ukoreninjeno miselnostjo in prakso, da se naš interes začne in konča v okviru sedanje DE, bodoče TOZD, morali se bomo prepričati, da smo DO kot celota ali temeljna organizacija le del sicer zaokroženega produkcijskega procesa, v katerem so posamezni deli v veliki medsebojni odvisnosti, če nam je prav ali ne. Ni mogoče spraviti v sklad z določbami zakona možne težnje, da bi se sedanje DE, bodoče TOZD zapirale, ali trditve, češ bolje je žagan les v tem trenutku izvoziti, kot ga dati v nadaljno predelavo drugi delovni enoti; da uporabo nekaterih delov-

nih priprav nočemo nuditi drugi delovni enoti, čeprav ni polno izkoriščena, itd. V teh in podobnih pojavih se kaže, da ali ne poznamo določb ustave in osnutka zakona, ali pa jih nočemo izvesti.

Če bi te določbe poznali oziroma če bi jih bili pripravljali tudi izvajati, bi do takšnih problemov ne moglo prihajati, saj smo sprejeli v navedenih listinah obveznosti, da bomo pri odločanju upoštevali ne le interese delavcev, od katerih nas ločuje le dvorišče, temveč interese celotnega združenega dela. V trenutnih tržnih razmerah bi se npr.: delavcem žage veliko bolj izplačalo žagan les izvažati in ustvarjeni dohodek, porazdeliti, čeprav ne bi bil v celoti rezultat njihovega dela.

Takšna odločitev pa bi povzročila zastoj dela v nadaljnji predelavi. Izvozili bi izdelek, v katerega je vloženo zelo malo našega dela. To bi predstavljalo znatno večjo škodo, kot pa bi bile koristi delavcev, ki razžagujejo hlodovino. S tem pa ni rečeno, da bi morali delavci v novi TOZD žaga dajati les za vsa-

Nedvomno si vsi želimo, da bi naše glasilo »NAŠE DELO« izhajalo redno in da bi vsak bralec v njem našel nekaj, kar ga še posebej zanima. O tem je razpravljala tudi delavski svet OZD »LIKO« Vrhnik na svojem zasedanju 13. 8. 1976 in imenoval nov uredniški odbor z željo, da se zagotovi večji vpliv delavcev in bo časopis zajemal vse tisto kar je najbolj pomembno. Sprejet je bil tudi sklep, da bo v bodoče izhajalo naše glasilo vsaka dva meseca. To pa lahko dosežemo le z vašim sodelovanjem, z vašimi prispevki in z vašimi predlogi. Ko boste razmišljali o tem, da bi kaj napisali, se takoj odločite in napišite, pa čeprav mislite, da prispevek oblikovno ni tak kot si to želite. Z vašim sodelovanjem bomo prispevke tudi uredili.

Se nekaj vam želimo povedati, ali ne bi bila dobrodošla v našem glasilu tudi rubrika z naslovom: »Vprašanje sledi odgovor«. V tej rubriki bi objavili vaša vprašanja ne glede na to iz kakšnega področja so, vsak lahko vpraša vse, kar želi zvedeti, mi pa bi skupaj z vprašanjem objavili tudi odgovor. Pričakujemo torej vaše prispevke in vprašanja, ki jih pošljite na naslov:

Uredniški odbor »LIKO« Vrhnik, ali pa jih osebno izročite vodji vaše delovne enote.

UREDNIŠKI ODBOR

ko ceno TOZD, ki ga bodo predelovale naprej. Eni in drugi se morajo dogovoriti za merila, po katerih si bodo priznavali vloženo delo in sredstva v deske, stol ali vrata, ostanek dohodka ali pa izgubo pa enakomerno razdeliti. Takšni zelo grobo razloženi odnosi bodo morali veljati tudi s partnerji izven delovne organizacije. V tesni zvezi z navedenimi podjetniškim obravnavanjem dohodkovnih vprašanj se postavlja vprašanje odgovornosti. O tem nasploh premalo razmišljamo, še manj pa naredimo. Ko govorimo o odgovornosti, moramo obravnavati odgovornost posameznika za izvajanje vsakodnevnih delovnih nalog, odgovornost posameznih služb in odgovornost združenih delavcev v TOZD in drugih oblikah združevanja za gospodarjenje z družbenimi sredstvi do delavcev v drugih temeljnih organizacijah in do združenega dela kot celote. Odgovornosti za izvrševanje delovnih nalog tudi ni mogoče ločiti, od odgovornosti od izvrševanja samoupravnih funkcij. Ta odgovornost prihaja sicer v vsakodnevem življenju do izraza kot posledica: imamo manjši ali večji dohodek, takšne ali drugačne delovne razmere, vendar je preveč splošna in se je zato premalo zavedamo in čutimo. Gre za to, da se bomo dejansko začeli odgovorno obnašati

še takrat, ko bomo organizirali in delali tako, da bomo točno vedeli, kdo je predlagatelj določene rešitve, kdo je o njej odločil, kdo je za njeno izvajanje zadolžen, za posledice tega izvajanja in kdo posledice nosi. Če se danes vprašamo ali imamo takšne odnose zagotovljene, potem moramo odgovoriti da — ne.

Temu niso krive le organizacijske hibe, ampak je glavni vzrok v temu, da nismo zagotovili zadostne povezave med izvajanjem delovnih in samoupravnih pravic ter dolžnosti na eni strani in med ekonomskimi posledicami tega izvajanja na drugi strani. Če torej ne bomo kot posamezniki ali kot skupine občutili izvajanje svojih pravic in dolžnosti pri svojem osebnem dohodku ali dohodku temeljne organizacije, nobene velike besede ne bodo naredile napredka. Doseči moramo torej takšno organiziranost in odnose, da bomo točno vedeli, zakaj je naš dohodek in osebni dohodek takšen kot je.

Ko bomo imeli pred seboj vzroke in posledice svojega dela na delovnem mestu, dela drugih delavcev v temeljni organizaciji in drugih temeljnih organizacijah, ter strokovnih služb bomo torej vedeli, kaj je vplivalo na doseženi rezultat in kaj je za storiti, da bodo rezultati boljši. Pri tem se bo nujno postav-

ljalo vprašanje odgovornosti posameznika ali skupin, ki niso v celoti opravili posameznih nalog.

Predpostavljamo namreč, da ne bomo držali križem rok, če bomo vedeli, da bi bil dohodek temeljne organizacije in s tem tudi dohodek vsakega posameznika lahko večji, če bi vsi opravili svoje naloge tako kot je treba. Seveda pa moramo zagotoviti tudi to, da bodo rezultate dobrega gospodarjenja dobili tisti, ki so k temu prispevali.

Pričakovati je torej, da bomo v razmerah, ko bomo obvladovali pogoje in rezultate svojega dela hoteli in tudi primorani odgovorneje delati ter odločati. To pa že samo po sebi mora zagotoviti hitrejši napredek, večji dohodek, gledano s stališča delavcev določene temeljne organizacije kot s stališča celotne družbe. Ustvariti takšne razmere nam mora biti cilj v vseh prizadevanjih pri konkretizaciji zakona o združenem delu. Naša naloga ni samo spremeniti oblike, imena, samoupravne akte, temveč naš odnos do družbene lastnine, do delovnih nalog ter samoupravnih pravic ter dolžnosti. Da pa bomo dogovorjeno tudi dosledneje izvedli, kot smo bili vajeni doslej, pa bomo morali tudi spremeniti nekatera naša mišljenja, navade, odnose. Preje kot se bomo tega lotili, prej bodo pred nami tudi rezultati.

L. S.

Rekonstrukcija v Borovnici v zaključni fazi

Rekonstrukcijska dela v Tovarni vrat Borovnica se zopet nadaljujejo. Potrebna finančna sredstva smo zagotovili s kreditom Ljubljanske banke, in sicer eno četrtino, tri četrtine pa predstavljajo lastna sredstva.

Kljub prekinitvi v času od marca do julija 1976 nam je uspelo potek del zopet spraviti v normalne okoliščine. Dela so medtem potekala po terminskem planu le pri elektroinštalacijah v lakirnici in skladiščni hali. Prekinitev smo izkoristili za pridobitev veljavne tehnične dokumentacije.

Največ problemov smo imeli prav s projektno dokumentacijo, ki v celoti ni bila uporabna za način poteka rekonstrukcije. Za spremembe smo se obrnili na Biro za lesno industrijo v Ljubljani, ki nam je ponudila izdelavo sprememb projektov za približno 150.000.- din. Na podlagi tega smo se odločili, da bo sprememba projektov izdelala naša investicijska služba, potrdili pa v projektantski organizaciji IN-VESTA in IMP iz Ljubljane. Cena izdelave projektov se je tako trikratno zmanjšala. Ko je bila do-

kumentacija pripravljena, smo za prosili za spremembo gradbenega dovoljenja, ki je bilo izdano za lakirnico in mehanizirano skladišče. Na podlagi gradbenega dovoljenja in odpravi pomanjkljivosti, je elektroenergetski inšpektorat SRS sklical komisijo za tehnični prevzem objekta. Komisija je pri pregledu ugotovila, da bo ob manjših pomanjkljivostih možno izdati dovoljenje za poizkusno obratovanje za dobo 6 mesecev. V času poskusnega obratovanja bomo morali odpraviti še nekatere napake ter dokončati garderobe in sanitarije.

V mesecu septembru smo pričeli z gradnjo novega energetskega objekta v katerega so vključeni: kotlovnica, transformatorska postaja, kompresorska postaja, dimnik, silos, in zunanja fekalna kanalizacija.

Projektna zasnova nove kotlovnice je predvidevala kurišče kotla poglobljeno za 5 m. Potek gradbenih del pa je nakazoval tako rešitev kot izredno drago in nefunkcionalno. Po izračunih smo ugotovili, da bi stroški s poglobljenim kesonom podražili celotno gradnjo ter bili po izjavah projektantov »na meji ra-

zumnosti« in podaljšali čas izgradnje. Pri iskanju najustreznejše in najcenejše rešitve smo se skupaj z izvajalci in nadzornim organom odločili za hitrejšo in znatno cenejšo rešitev, to pa je dvig kesona na koto — 2,30 m.

Dvig kesona je zahteval spremembo gradbenega projekta, ki smo ga naročili na Biroju za lesno industrijo v Ljubljani. Po podpisu pogodbe za gradbena in obrtniška dela smo skupaj izbrali najugodnejše ponudnike za obrtniška dela. Vzporedno z izvajalci je ponudbe za obrtniška dela iskala tudi naša investicijska služba, tako da smo uspeli zmanjšati stroške obrtniških del za okrog 10 odstotkov.

Z vsemi navedenimi spremembami in oddajo obrtniških del smo znižali gradbene stroške energetskega objekta za okrog 15 odstotkov. Razliko sredstev do pogodbene vrednosti, bomo porabili za dodatne inštalacije, ki niso bile predvidene in za druga nepredvidena dela.

Gradbena dela na energetskem objektu potekajo normalno in bodo predvidoma končana do sredine meseca novembra 1976, kot predvideva terminski plan. Po končanih grobih gradbenih delih se bo pričela montaža kotla Omnicat in transformatorske postaje.

Vzporedno z gradnjo kotlovnice potekajo adaptacijska dela v obstoječi vratarni in na temeljih za novo

strojno linijo. Vzhodni del objekta, ki je vključeval staro barvarno, skladišče vezanih plošč in temperirnico bo v celoti preurejen v linijo za proizvodnjo vratnih kril. Zaradi predvidenega pričetka montaže stikalne linije OTT smo vsa potrebna dela opravili v dogovorjenem roku.

Med potekom investicije smo ugotovili, da je bil strokovni team prešibak in ni zmožal pravočasnih rešitev nastalih problemov. Profil delavcev, ki so vključeni v rekonstrukcijo je v glavnem proizvodne narave in jim reševanje tehnoloških in proizvodnih problemov odvzema večino delovnega časa, tako da za reševanje važnih odločitev v zvezi z investicijo nimajo časa.

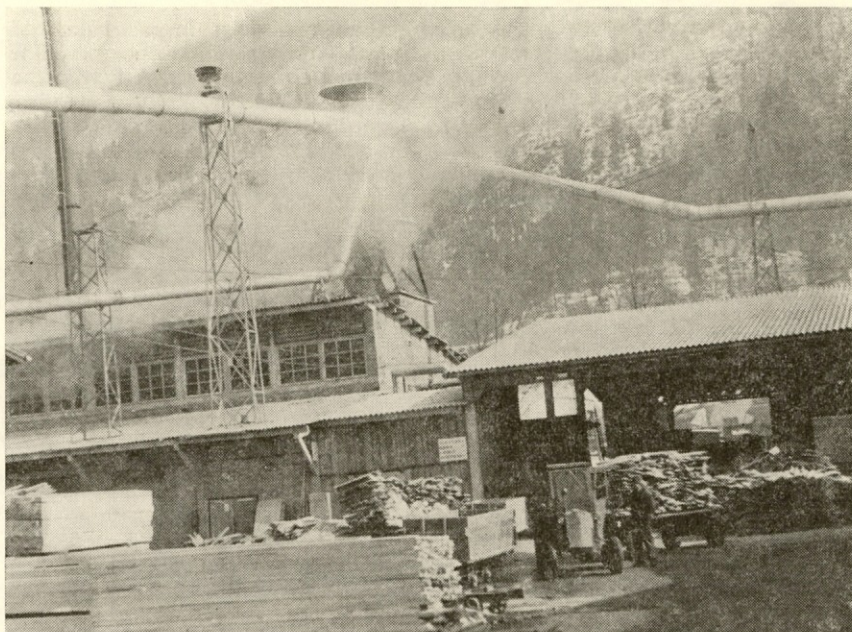
Ne moremo mimo tega, da ne spregovorimo nekaj besed o delu nadzornih služb. V kolektivu naše TOZD se je namreč porajal sum, da smo bili zaradi slabega dela gradbenega nadzora oškodovani s strani izvajalca. Delavskemu svetu naše TOZD je bilo zato predlagano, da pritegne k sodelovanju strokovnjaka, ki bo pomagal ugotoviti pravilnost obračuna obračunskih situacij ter dejansko izvršenih del na skladiščni hali in lakirnici. Trenutno je v teku kolavdacija oziroma finančni obračun, ki bo pokazal kakšno je bilo delo nadzorne službe, dejansko opravljena dela in koliko sredstev je še potrebnih za dokončanje tega objekta. Nadzor nad izvajanjem inštalacijskih del je dosedaj dobro opravljen, kar se kaže pri reševanju operativnih problemov. Izdatno strokovno pomoč smo dobili tudi pri izdelavi projektne dokumentacije.

V začetku novembra 1976 se bodo pričele montaže strojev, vključenih v linijo ter sistem za odsesovanje lesnih odpadkov.

Zaradi finančnih težav, ki so nastale ter prekinile normalen potek rekonstrukcije za nekaj mesecev (od marca do julija) v času ko bi morali pričeti z gradnjo novih objektov, smo se znašli v izredno težkem položaju. Zavedamo se, da bomo morali v delavnicah pričeti že z zimskim režimom proizvodnje, ki zahteva tudi ogrevanje proizvodnih prostorov.

Ker je obstoječe energetske kapacitete v glavnem minimalne in preurejene na tehnologijo v novi lakirnici vratarne je ogrevanje v vratarni trenutno nemogoče. Po zagotovitvi izvajalcev bo mogoče pričeti s proizvodnjo toplotne energije v novem kotlu in trafopostaji šele v začetku prihodnjega leta.

Ker je dokončanje rekonstrukcije vratarne izredno pomembno za nadaljnji razvoj in krepitev ekonomske moči naše TOZD se moramo vsi delavci potruditi za čimprejšnji pričetek proizvodnje na novih linijah. Ob izboljšanju delovnih pogojev in zagotavljenem večjem varstvu pri delu bo mogoče ustvariti višjo produktivnost in s tem tudi večji dohodek.

Neustrezen energetski objekt v Borovnici bo kmalu dobil modernejšega sosesa

Uspešen zaključek te velike naložbe nam bo naložil veliko odgovornost pravilnega in vestnega vzdrževanja dragih strojev in naprav, če bomo hoteli doseči željene rezultate. Ob tem pa nikakor ne smemo zanemariti dejstva, da je

potrebno posvetiti veliko pozornost tehnološkim izboljšavam, inovatorski dejavnosti in racionalizaciji, ki so pogoj za uspešno poslovanje vsake organizacije združenega dela.

M. F.

Težave pri nabavi žaganega lesa — Egzot

Pomanjkanje nekaterih vrst afriških lesov se opaža že skoraj dobro leto. Do tako rekoč kritične točke pa je prišlo v zadnjem času. Vzrokov za to je več, ki so v glavnem objektivne neke pa tudi subjektivne narave. Največje povpraševanje na jugoslovanskem trgu je po framireju in sambu, kar velja tudi za naše podjetje. Glavni dobavitelj v Sloveniji egzotičnih lesov je Slovenijales, kateri ima v svojem sestavu specializirano žagarsko podjetje »TROPLES« v Kopru. Slovenijales ima v Cetrarno afriški republiki v zakupu del gozdov, iz katerih črpa določene vrste lesov. Na svoje podjetje v Kopru pošilja samo trdnjše in odpornejše vrste lesov, to so v glavnem rdeče vrste, ker framire ali samba ne bi vzdržala, kot se temu reče, zaradi dolgotrajnega transporta. Zato te dve vrste kupujejo druge, bližje morja za transport ugodnejših krajih.

Za nabavo in predelavo, v prvi vrsti za izdelavo furnirjev je v naši državi in tudi v Sloveniji več podjetij. Vendar ta podjetja žagajo samo tisto hlodovino, za katero ugotovijo, da ni kvalitetna za furnir,

zato je žaganega lesa zelo malo, je slabše kvalitete, iz raznih vrst lesov in dimenzij, katere nam ne ustrezajo. Mi potrebujemo kvaliteten les in takih dimenzij, da je čim manj odpadka, zato ga v glavnem nabavljamo v Kopru.

V tem času, ko se teži v splošnem jugoslovanskem merilu za čim večjim izvozom in čim manjšim uvozom, je s predpisi omejen uvoz tako, da ne moremo uvažati iz Italije neke omembe vredne količine, čeprav veliko izvozimo. Ravno iz tega razloga mora tudi TROPLES iz meseca v mesec izvoziti določene količine žaganega lesa, da lahko uvozi hlodovino, katero zopet en del razžaga za jugoslovanski trg, ki je precej obsežen, saj prodajajo na Hrvaško, Srbijo in celo v Makedonijo, da Slovenije kot glavnega kupca ne omenjam. Drugi del pa izvozijo in to se ponavlja iz meseca v mesec.

Po drugi strani pa tudi afriške države povezujejo prodajo tistih vrst lesov, za katerimi je veliko povpraševanje s takimi vrstami, katere se težje prodajajo tako, da mnogokrat pride več drugega lesa, kot pa tiste

ga, katerega najbolj potrebujejo.

Dokler je bilo na trgu do neke mere normalno stanje in dovolj lesa, je bilo tudi pri prevzemu možno dosegati boljšo kvaliteto in več bonifikacije, medtem ko je sedaj tudi to sporno in je dobavitelj že na začetku poslabšanja stanja z dobavo teh lesov dal v vednost, da lesa z določenimi napakami, katere so se do tedaj normalno izločale ali bonificirale tega ne dovoli več.

Poleg vseh omenjenih težav pa naraščajo cene z vrtoglavo naglico. Za primer navajamo sledeče podatke, t. j. cene iz leta 1973 in sedanje cene:

Vrsta lesa	1973. leto	1976. leto
Framire	2.575,00 din/m ³	5.736,00 din/m ³
Samba	1.967,00 din/m ³	4.600,00 din/m ³
Mahagonij	2.973,90 din/m ³	5.694,00 din/m ³

Napovedujejo, da bodo po Novem letu zopet višje cene. Glavni razlog za to bodo dražji prevozni stroški ladjarjev zaradi večjih dajatev v lukah, kjer nakladajo hlodovino. Če pa se podraži nafta, katera je glavna pogonska energija ladij, bo pa še dražja hlodovina.

Te informacije dajemo članom kolektiva, da jim bo vsaj malo jasnejša slika, zakaj primanjkuje teh lesov in zakaj ni take kvalitete, kot bi mi vsi želeli.

Mnogo truda je treba vložiti, da dobimo vsaj tiste minimalne količi-

ne, katere rabimo. Je pa to delo, ki se ga ne da izmeriti in oceniti in je zato mnogokrat izrečena kritika na ta račun. Čeprav je morda neopravičena, jo vzamemo kot dobroimeno opomin in se trudimo, da se stanje izboljša, da proizvodnja ne trpi pomanjkanja in da delo poteka normalno dalje.

Slovenijales — Troples nam rahlo očita, da smo pri prevzemu najstrožji, da jih sicer rešuje to, ker je pomanjkanje in tudi kar mi izločimo, prevzamejo drugi. Na začetku oziroma v I. polovici leta so imeli zaloge raznih vrst rezanega lesa eg-

zotov, sedaj pa imajo popolnoma prazno skladišče.

Framire žaganega lesa nimajo tudi tisti, ki so se vsaj do sedaj bavili z razrezom egzotov kot npr.:

- DI Slavonija
- Savinja, Celje
- Novoles, Straža
- Javor, Pivka.

Predstavniki Novolesa so se nam sicer ponudili, da so pripravljeni iti v to, da za nas uvozijo framire hlodovino pod pogojem, da nam izvršijo tudi uslužnostni razrez.

A. J.

Zakaj tako?

Zadnji obisk uglednega političnega delavca v naši delovni organizaciji, me je vzpodbudil, da napišem nekaj vrstic z namenom opozoriti na pomanjkljivosti, katere vsak dan vidimo, pa nas zaradi njihove vsakdanjosti niti ne motijo več. Včasih imam celo občutek, da je to sestavni del našega življenja v tovarni, da bi se morda celo nelagodno počutili, če bi te pomanjkljivosti odpravili.

Kakšne so torej te pomanjkljivosti?

Skušajmo se sprehoditi po tovarniškem prostoru, tako kot se sprehodimo doma po dvorišču ali stanovanju.

Začnimo sprehod pri vratarju oz. pri vstopu v tovarniške prostore. Spomladi smo po večletnih pogovorih le pristopili k izdelavi zelenic oz. zasajenju cvetic in cvetličnega grmovja. Zabetonirali smo betonske pasove, zasuli z zemljo in vsadili kar smo kje izprosili, nekaj cvetic pa smo tudi za mali denar kupili. Tudi ob mreži, ki meji na prostore Mercatorja smo zasadili živo mejo in cvetlično grmovje. Očistila se je trava in navlaka in za vsakega zaposlenega ali kupca je bil pogled na urejenost oz. cvetlice razveseljav. Tudi pri prostorih upravne stavbe in ob njej do restavracije je bil narejen cvetlični pas, ki bi vsaj malo popestril tovarniško dvorišče. Vse to je bilo narejeno za majhne stroške.

In rezultat te akcije?

Vsem to ni bilo všeč. Nekateri so na dolgo in široko očitali to »sajenje rožic« — češ, da je to nepotrebno, da je škoda časa in denarja, da bi bilo vseeno dobro tako kot je bilo — torej trava, plevel in navlaka. Vprašamo se lahko naslednje: »Kdo izmed nas in tistih, ki jih to bode nima doma okrog hiše in na oknih cvetic?« Vsak! Zakaj pa naj bi ne imeli tudi v tovarni, kjer preživimo pol dneva vsaj malo tega kar imamo doma. Mar pogled na te očistane cvetlice ne deluje psihično na nas? Mar moramo v tovarni gledati le stroje in izven delovnih prostorov le navlako? Kdo od nas je že bil v kaki drugi tovarni lesne industrije? Pretežno vsi! Videli smo lepo urejeno okolico, zelenice, rože, nasadi dreves in raznih cvetličnih grmovij. Vse to je redno lepo negovano in urejeno. Naj omenim to, da so pri nas te očistane cvetlice edina stvar na katero smo lahko ponosni. Kar se tiče zunanjega videza tovarne.

Naredimo sprehod naprej. Kaj si mislijo obiskovalci naše tovarne o nas? Kakšni malomarni gospodarji smo! Povsod razmetane deske, morali, železo, kante, čiki in drugo. Res je, da nam primanjkuje prostora za vskladiščenje oz. odlaganje, toda tudi v sedanjem prostoru bi lahko imeli le malo s čuta odgovornosti

Sodelavec Dolinar Janez na svojem delovnem mestu

večji red. Nihče od nas ne pomisli, da ima vsak kos, ki leži na tleh neko vrednost, da je bil kupljen in narejene za določen namen. Mirno ga prestopimo ali brcnemo in gremo naprej. Nihče ni brez ukaza samoiniciativno ta kos pobral in dal na mesto kamor spada. Počisti se le takrat, kadar je to ukazano oz. organizirano. Tu velja povedati tudi to, da je po vsakem takem čiščenju takoj drugi dan ista slika. Viličaristi prislanjajo palete in drugo tam, kjer je kak prostor. Če se mu pri tem raztrese tovor ga nič ne moti in tako največkrat ostane na tleh. Stegne stavb kot so strugarna in groba mizarske, kažejo rebra in delavci se sprašujejo kako bo pozimi. Nujno je potrebno popraviti fasado, a kaj ko ne prenese zaletov vilic viličarja.

Prav tako se dela velika škoda v drugih tovarniških objektih. Kljub temu, da so nameščene posode za cigaretne ogorke, so pisoarji polni vžgalic in ogorkov. Čez čas dajo ravno te vžgalice in čiki mnogo opravlja mehanikom ali režijski skupini, ker morajo čistiti odtočne cevi, katere se zaradi tega zamašijo. Seveda so to stroški, ki niso planirani. Kadilci naj kadijo na označenih mestih in ne po celi tovarni. Po zidovih stranišč so napisane razne nekulturne parole, ki nam niso v ponos.

Stekla na vseh objektih se menja s prevelikimi stroški. Nihče ne pazi na njih. Če se ubije se pač ubije —bodo že zamenjali.

Tudi s stroji se ne ravna vedno s čutom odgovornosti. Vse preveč je strojelomov in popravil, ki bi lahko bila manjša, če bi se s stroji in strojnimi napravami ravnalo bolj človeško in bi vsako napako takoj odstranilo. Tu bi morali imeti tudi mehaniki-vzdrževalci iz DE pogona

Zakaj tako?

moralno odgovornost, da od njega zivisi kakšno življenjsko dobo bo imel stroj in ne le to, temveč tudi koliko bo dosežen plan vsled zastoja in tudi koliko bo delavec zaslužil. Ne pozabimo da so stroji naša last in da nam takorekoč režejo kruh.

Naj iz tovarne v kateri je še mnogo ostalo naših slabosti, naredimo sprehod še v samski dom, dom, ki so ga naši delovni ljudje namenili tistim, ki prihajajo od drugod. Lep dom bi lahko rekli, toda... Že sami izvajalci del niso poskrbeli za njegovo trajnost, pridružili pa so se jim še naši delavci. Razbite šipe, okvirji oken, vrata, itd. so na dnevnem redu. Res, da plačujejo kavcijo za pokritje uničenih elementov, toda s tem nimajo stroške le oni sami

temveč tudi tovarna. Vsaka popravljena stvar ni več taka kot če bi bila cela. Stanovalci samskega doma bi morali bolj paziti nanj, sicer bo v nekaj letih le stara razbitina.

Še in še bi se lahko pisalo o čuvanju naših osnovnih sredstev, ki zaradi naše neodgovornosti in malomarnosti propadejo.

Pozivam vas, da kljub skrbi za večjo produktivnost, kljub naši skupni težnji, da čim prej končamo našo veliko investicijo v vratarni, skrbimo za naša osnovna sredstva, od katerih tudi živimo.

Skrbimo za to, da ne bo naša tovarna na zadnjem mestu po urejenosti, temveč da bo vsak, ki bo vstopil v naše prostore dejal sam pri sebi: tukaj so dobri in reda navedeni gospodarji.

F. M.

Po podelitvi odlikovanj

Člane delovne skupnosti vabimo k sodelovanju in sicer s članki ali raznimi vprašanji na katere želijo, da prejmejo določene odgovore.

VSAKDO LAHKO
POSTANE REDNI ALI
OBČASNI DOPISNIK
NAŠEGA „DELA“

Strokovna ekskurzija v ZDA

Na ponudbo DIT-a in v povezavi z ameriškim konzulatom, se je organizirala ekskurzija predstavnikov lesne industrije, večinoma podjetij, ki izvažajo v ZDA in Kanado. Vseh udeležencev z vodstvom je bilo 23.

Pričetek potovanja je bil 10. septembra 1976 ob 10. uri iz letališča Brnik s postankom v Frankfurtu. Tu smo se presedli v ogromno letalo Boeing 747. Od tu smo nadaljevali let preko Atlantika. Skoraj ves čas letenja nad morjem so predvajali na treh filmskih platnih zelo napet kriminalni film, tako da skoraj pozabiš, da si 12 tisoč metrov nad morjem. Po 6 urah leta smo dosegli severno kanadsko obalo nad manjšim obmorskim mestecem Rigolerju ter nadaljevali pot preko zelo pustega skalnatega področja z nešteto jezери do Rimonska, kjer so se pričele mnogo bolj obljudene pokrajine. V New York smo prispeli po dobrih 8 ur leta ali ob 17. uri po krajevem času. Sam dan se nam je podaljšal za celih 6 ur, kar je prve dni neko-

ga vtisa, razen računalniške obdelave podatkov. Zastopnik Slovenijalesa tov. Malus nam je nekoliko orisal, kolikor mu je pač znano, položaj lesne industrije v ZDA in Kanade ter delež kolonialnega pohištva, ki ga izvažajo Jugoslavija na to tržišče. Pohvalno se je izrazil o slovenski lesni industriji, ki je s svojo kvaliteto že močno osvojila ameriško tržišče. Poudaril pa je, da nas čaka še veliko dela, da dosežemo trdnjše razmere v konkurenčnosti kvalitete ter ne smemo podcenjevati izdelovalcev tega artikla v drugih državah, ki zelo hitro napredujejo in si močno prizadevajo za uveljavitev na tržišču. V nadaljevanju nam je podal svoja predvidevanja prodaje do 1981. leta z ugotovitvijo, da ni pričakovati kakšnih zastojev, vendar tudi ne večjega porasta.

Od tu smo nadaljevali pot v Washington, kjer smo bili sprejeti na naši ambasadi. V enournem razgovoru so nam gospodarski svetniki podali trenutno situacijo na trgu

varčnosti, ki je pravo nasprotje naši mnogokrat nepotrebnosti razsipnosti. Tudi na še svežem grobu sta bila samo dva šopka, kar verjetno ni odraz nepriljubljenosti pokojnika, temveč je bolj odraz pravilne usmeritve že tako težko zasluženega denarja.

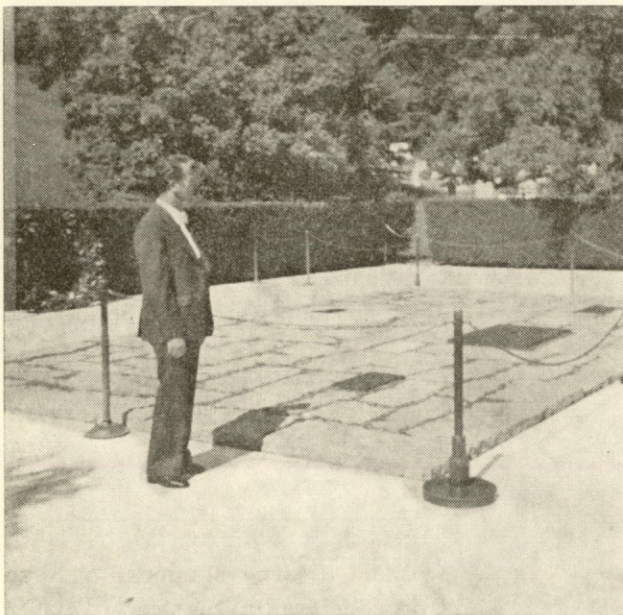
Iz Washingtona smo odpotovali z letalom v High Point. Ko smo bili že v letalu, se nas je nekoliko polotil strah, ker se je moralo letalo vrniti iz vzletne steze, nazaj na parkirišče zaradi nekega popravila, vendar smo imeli ob tem vsak svoje tiho, a ne najboljše mnenje, saj je bila malo prej katastrofa z Zagrebu ter ugrabljenost letala, kar vse je nekoliko vplivalo na naše počutje ob poletu po opravljenem popravilu. Kar oddahnili smo se, ko se je vse srečno izteklo in pristali smo na letališču Greensborough, od koder smo se z avtobusom odpeljali v High Point, mestece s 65 tisoč prebivalci z vodečo lesno industrijo in trgovino. Tu nas je sprejel kupec naših izdelkov g. Friedman s sodelavci. Povabil nas je na prigrizek in ob tej priliki podal nekaj svojih misli ob kratkem pozdravnem nagovoru. Izrazil je prepričanje, da bo še vnaprej obstajalo tako plodno sodelovanje kot dosedaj in obenem izrazil željo, da naj bi bili čimbolj točni v rokih odprem, da izdobavimo vse dogovorjene količine ter da moramo s kvaliteto napredovati, kar vse omogoča njegov, vsekakor pa tudi naš uspeh.

V odgovoru, ki ga je podal tov. Gasparič Ladislav, se je za gostoljuben sprejem prisrčno zahvalil.

Drugi dan smo obiskali tri velike stalne razstave pohištva, na katerih smo videli tudi naše izdelke v kombinaciji z ostalim pohištvom. Tu je bila izredna prilika za oceno, kje smo z našo kvaliteto. Nikakor ne bi mogli reči, da smo na vrhu, kakor tudi ne, da smo zadnji. Bili pa smo skoro enotnega mnenja, da bi z malo več pozornosti na površinsko obdelavo, posebno pri ploskovnih elementih dosegli precej hiter skok in se približali vrhu. K temu pristopiti bo verjetno nujnost, da bomo obdržali sedanji rezime in tržišče. Po izjavah kupcev, azijske države zelo hitro napredujejo in nam ostane zelo malo časa za razmišljanje o izboljšavi površinske obdelave.

Pri ogledu Friedmanovega sobnega pohištva je televizija pripravila tudi kratek intervju z našo delegacijo in pa posnetek milijonnega stola v povečani izvedbi, ki ga je ob priliki milijontega prodanega stola podarila firmi U. S. F. I. »LIKO« — Parketarna Verd. Pri večerni oddaji je bila to kar lepa reklama za »LIKO«.

O nadaljevanju ekskurzije bomo pisali v naslednji številki K. S.

Grob predsednika
ZDA J. Kennedyja

liko vplivalo na redno prehrano in pa seveda počitek. Tu smo se nastanili v hotelu, ki je zelo blizu palače Združenih narodov, kar smo drugi dan tudi izkoristili in si ogledali od zunaj in od znotraj to svetovno prizorišče menjave mnenj skoro vseh držav sveta.

Prvi stik z našimi predstavniki je bil z našim starim znancem, tov. Berličem, ki nas je z veliko vljudnostjo in veseljem sprejel. Nadalje smo obiskali montažno delavnico »Slovenijalesa« v New Jerseyu. Sama tehnologija montaže se loči na sestavo gugalnikov in posebej stolov. Prostori so zastareli in tudi ostala ureditev ni napravila na nas kaj dobre

ter pomen našega izvoza v to državo. Svetovali so nam, da se izrecno za lesne izdelke obrnemo na tov. Berliča, ki je najbolj na tekočem s situacijo in direktno povezan z višjimi predstavniki gospodarskega ministrstva.

Preostali čas bivanja v Washingtonu smo izkoristili za ogled nekaterih znamenitosti, kot so Bela hiša, Kapital ter pokopališče, kjer je pokopan F. J. Kennedy. Tu nam je bila zelo všeč preprosta in cenena ureditev grobov, saj imajo samo nagrobnik z imeni pokojnikov, so brez vsakega okvirja ter skrbno negovano travo, ki jo pogosto kosijo. Tu se tudi odraža del ameriške

Razgovor z našim kupcem v ZDA

Ob drugem dnevu lesnega sejma smo se popoldne sestali z g. Friedmanom. V razgovoru smo mu postavili nekaj vprašanj, ki so nas, kot proizvajalca stolov posebej zanimala.

Ali predvidevate v letu 1977 programske spremembe, kakšne nove barve, lužila ali celo sijaj?

— Program bo ostal enak letošnjemu, posebnih novosti ne predvidevam.

Kateri stol, proizvodnje »LIKO« je najaktualnejši?

— Stol tip 22 o katerem smo se že pri vas pogovarjali, ter GITA v dveh novih barvah — rumena in rdeča. Gito potrebujem tako rekoč nujno.

Ali se v naslednjih letih predvideva padec ali porast prodaje kolonialnega pohištva?

— Niti prvo, niti drugo, s precejšnjo mero sigurnosti trdim, da bo prodaja ostala še nekaj let na nivoju, ki je danes. Težko je predvideti, vendar računamo da prodaja ne bo padla do leta 1980.

Na ameriškem trgu je zelo veliko plastike, cele garniture pohištva so iz plastike, celo deli kolonialnih sto-

Naši izdelki razstavljeni v ZDA

lov. Kam gre razvoj, v korist plastike ali lesa?

— Plastika stagnira, ker se je v zadnjem letu podražila za 50 % na račun podražitve nafte.

Ali je sejem lesnih strojev, na katerem se nahajamo v zadnjih letih napredoval?

— Ne.

Leto 1976 je leto predsedniških volitev, ali ima to kakšen občuten vpliv na proizvodnjo stolov in trg.

— Sploh ne.

Gospod Fridman hvala za ta kratek razgovor in nasvidenje konec leta v Jugoslaviji. F. L.

Usmerjena stanovanjska izgradnja

V preteklih treh letih je bilo naše delo in s tem v zvezi poraba namenskih stanovanjskih sredstev usmerjena pretežno na blokovo gradnjo najemnih družinskih stanovanj. Pri tem smo vsestransko sodelovali s Samoupravo stanovanjsko skupnostjo Vrhnika, tako po vprašanjih združevanja sredstev za skupno gradnjo, kakor tudi pri reševanju stanovanjskih vprašanj naših delavcev z dodelitvijo stanovanj zgrajenih iz združenih sredstev za solidarnostno gradnjo.

Na področju Borovnice smo bili pobudniki gradnje dveh stanovanjskih blokov, skupno 26 družinskih stanovanj, ki bodo vseljiva že v letošnjem letu. TOZD Tovarna vrat Borovnica bo z lastnimi sredstvi in dobljenim posojilom v letu 1974, iz skupnih sredstev ki se združujejo pri poslovni banki, odkupila sedem stanovanj od tega eno trosobno in šest dvosobnih. Če temu prištejemo še štiri stanovanja, ki bodo dodeljena našim delavcem iz naslova solidarnostne gradnje, bo v letošnjem letu rešenih enajst najnovejših stanovanjskih problemov naših delavcev v Borovnici.

Pri kompleksni oceni kratkoročne stanovanjske politike v Borovnici ugotovimo da gradnja navedenih stanovanjskih blokov pomeni zač-

tek usmerjene gradnje in zagotovitev vračanja združenih sredstev na področju Borovnice. Tako so že v teku dogovori, da se spomladi 1977 leta prične s skupno gradnjo tretjega stanovanjskega bloka, kar bo pomenilo novih trinajst stanovanj.

Na Verdu se je odstopilo od predvidene lastne blokove gradnje zaradi nesprejetega zazidalnega načrta in komunalne neurejenosti zemljišča, na katerem je bila predvidena blokova gradnja. Jeseni tekočega leta je temeljna organizacija kupila in po kriterijih pravilnika o dodeljevanju najemnih stanovanj, dodelila delavcem pet družinskih stanovanj na Vrhniki na Klisu. V mesecu aprilu tekočega leta se je osem naših delavcev vselilo v solidarnostna stanovanja na Vrhniki in petim bo rešen stanovanjski problem z dodelitvijo petnajstih stanovanj, ki so v fazi vseljevanja.

Na vprašanje bodoče blokove gradnje na Vrhniki nas je Samoupravna stanovanjska skupnost seznanila, da se prične z gradnjo 30 stanovanj v letošnjem letu, nadalje spomladi prihodnjega leta 30 stanovanj in prav tako jeseni, tako, da bo čez leto dni v raznih fazah gradnje 90 družinskih stanovanj.

Zaradi intenzivnega vlaganja sredstev v izgradnjo in nakup najemnih

družinskih stanovanj se je v obravnavanem obdobju zmanjšalo dodeljevanje posojil delavcem za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš in se je reševalo samo najnujnejše primere.

Nesporna je ugotovitev, da smo dosegli postavljene cilje, a istočasno ugotovimo potrebo po še intenzivnejšem delovanju na tem področju, z upoštevanjem ostalih oblik usmerjene stanovanjske izgradnje, predvsem tistih, ki vključujejo sredstva in delo delavcev, kot zadružna gradnja, posojila za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš in lastna udeležba delavca, kot pogoj za pridobitev pravice do najemnega družinskega stanovanja.

To smo predvideli tudi s srednjeročnim programom razvoja za obdobje 1976—1980 in si izhajajoč iz ocene potrebne stanovanjske politike zastavili naslednje cilje:

1. Osnovna izhodišča stanovanjske politike bodo v obravnavanem obdobju zlasti:

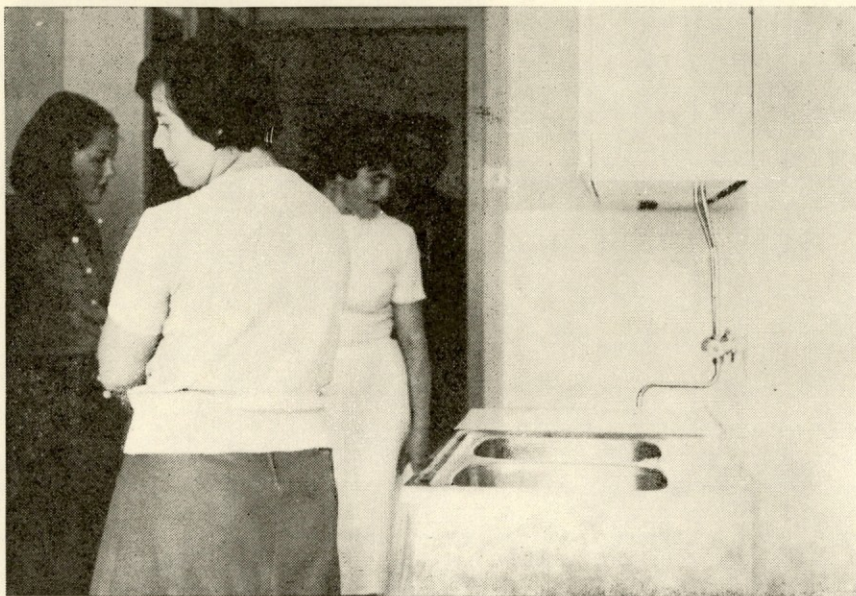
— enotna stanovanjska politika v vseh temeljnih organizacijah in samoupravni skupnosti delovne organizacije in s tem dana tudi možnost združevanja sredstev,

— na podlagi ugotovljenih prednosti, združevanje sredstev z drugimi delovnimi organizacijami in sa-

moupravno stanovanjsko skupnostjo za skupno blokovo gradnjo družinskih stanovanj,

— v okviru finančnih možnosti povečava namenskih stanovanjskih sredstev in vključitev reševanja stanovanjskih vprašanj v vse investi-

nih standardov po družbenem dogovoru in to najmanj 15 m² prostornine oziroma 5 m² stanovanjske površine in največ 4 stanovalci v sobi ter zagotovitev uporabe ustreznih sanitarnih prostorov in opremo za osebno in splošno higieno.

Delavci TOZD Parketarna Verd v svojih novih stanovanjih

cijske elaborate oziroma v nadaljevanje tekočih investicij in rekonstrukcij,

— povečevanje namenskih sredstev z vključevanjem v vse možne oblike in to z vezavo sredstev pri poslovni banki ni kot lastne udeležbe pri posojilih iz skupnih sredstev, ki se združujejo pri poslovni banki,

— v vseh oblikah stanovanjske izgradnje vključevanje lastne udeležbe uporabnika kot pogoj za pridobitev posojila ali uporabniške pravice,

— pri reševanju samskih stanovanj delavcev zagotovitev minimal-

2. Revizija obstoječe interne zakonodaje in uskladitev s sprejeto stanovanjsko politiko.

3. sprejem srednjeročnega programa stanovanjske izgradnje. Program mora izhajati iz ugotovljenih potreb in njihova realizacija na podlagi finančnih možnosti z upoštevanjem vseh možnih in potrebnih oblik stanovanjske izgradnje kot izgradnja najemnih družinskih stanovanj, samska stanovanja, kadrovska stanovanja, združena gradnja in individualna stanovanjska izgradnja.

J. U.

Mi med seboj

Želeli smo, da postane »NAŠE DELO« glasilu vseh delovnih ljudi LIKA in ne le odraz večjega ali manjšega truda članov uredniškega odbora. In, da bi želja kar najhitreje postala resničnost, smo že v tej številki poizkusili z neposredno obliko dela — stiki z našimi delavci v proizvodnji. Čakala me je prijetna in obenem zahtevna naloga. Ves strah pa je izginil, ko sem se pojavila med ljudmi. Veliko je stvari, ki pestijo delovnega človeka, tako pri delu, kot doma. Zato pa je zelo zainteresiran, da bi delovni proces kar najbolj nemoteno potekal. Minili so tisti časi, ko se je zanimal

le za osebne dohodke in morda za stanovanje, ki si ga je želel in ga potreboval. Danes želi vedeti tudi o tem, kako bo z delovno organizacijo jutri in kaj mora storiti zato, da bo danes lepši in prijetnejši.

Moj prvi sogovornik je bil **Andrija DJALIČ** — kvalificiran mizar v stolarni TOZD Parketarna Verd.

Ker prihaja iz Bosne, me je najprej zanimalo, kako ga je pot zanesla na Vrhniko?

Po končani osnovni šoli sem odšel v Bihač, v šolo mizarske stroke. Želel sem postati mizar, toda v Bihaču sem končal samo eno šolsko

leto, potem sem se vrnil domov. Brat, ki je bil že na delu v Sloveniji, mi je predlagal, naj pridem tudi sam in tako sem prišel v Parketarno. Tu sem tri leta in v tem času sem tudi končal šolo za mizarje.

Pa je to bilo na lastno pobudo in ali ti je naša organizacija pri tem kaj pomagala?

Sam sem se pozanimal, kakšne so možnosti, da šolo končam. Ko sem vse uredil, sem šel v internat. Z delovno organizacijo sem bil v vajeniškem razmerju in delovna organizacija mi je plačevala najemnino v internatu.

Ponavadi sprašujemo, kako vam je pri nas všeč, mene pa bolj zanima, kako si se vživel v naš kolektiv, predvsem, kako so te tu sprejeli medse in kako naši delavci nasploh sprejemajo medse delavce iz drugih republik?

Meni je tu pri nas všeč in tudi v družbenopolitično delovanje Parketarne sem se hitro vživel. Tudi pretiranih razlik med nami in vašimi delavci ni, nastanejo pa konflikti med starejšo in mlajšo generacijo.

Kaj misliš, zakaj?

Ko pridemo od doma, nismo vajeni dela. Še posebej pa ne takih opravil, kot jih moramo opravljati tu. Precej jih je nepismenih, torej nismo v ničemer enaki tistim, ki tu že delajo. Mlad človek, ko pride sem, nima privzgojenih delovnih navad. Rad se vse, včasih namesto ene ali dveh pokadi pet cigaret in to tiste delavce, ki so navajeni garati, zelo moti. Od tu potem izvirajo vsi nadaljnji konflikti.

In česa delavci iz drugih republik še pogrešate, poleg večjega razumevanja starejših sodelavcev?

Premalo je napravljenega za vse nepismene. Tudi kulturnega življenja ni. Mi smo vajeni kulturnih akcij, tu pa jih ni, niti v delovni organizaciji, pa tudi občina premalo nudi delavcem iz drugih republik. Tudi nagrajevanje delavcev ni usklajeno. Dva delavca sta za povsem enako delo različno nagrajena. To se mi ne zdi prav in tudi pri ostalih sodelavcih vzbuja negotovanje.

Smo na začetku pomembnega obdobja, pred sprejetjem novega zakona o združenem delu. Si dovolj dobro seznanjen z njegovo vsebino?

Da, sem. Veliko razprav je bilo vodenih in tudi sam sem veliko bral o njem. Prav sedaj sem si ga sposodil v knjižnici. Toda nekaj me je motilo. Vse razprave so bile vodene v vašem jeziku in naš delavec jih je slabo razumel. V prihodnje bi morali bolj paziti tudi na našega delavca.

Za nami so rezultati polletnega poslovanja: vemo, da rezultati niso najboljši in bi tudi na tem področju

lahko napravili več. Sam si v proizvodnji in lahko opaziš marsikaj: bi nam o tem lahko kaj več povedal?

Premeščanje delavcev z enega na drugo delovno mesto je pogosto. Uvajalni postopki v delo so zelo kratki in preden se delavec navadi novega dela, je napravljeno veliko škarta. S tem je kvaliteta izdelkov slabša, tudi poškodb pri delu je več, ker pravega poučevanja ni. Zdi se mi, da je organizacija dela na sploh šibka.

Kako pa je za delavca poskrbljeno zunaj delovne organizacije? Mu tudi tam pomaga delovna organizacija?

Ko pride delavec iz druge republike na delo v Parketarno, mu je ob enem z delovnim mestom zagotovljena tudi postelja v samskem domu, prehranjuje pa se lahko v obratu družbene prehrane. Delovna organizacija nam torej zagotovi osnovne življenjske potrebe.

Vem, da še zdaleč nisva o vsem spregovorila, toda preden se posloviva, bi želela vedeti, če si česa morda še posebej želiš?

Sem aktiven član ZSMS, tudi član predsedstva OOSMS. Letos sem se udeležil tudi zvezne delovne akcije KOZJANSKO 76 in moja velika želja je - da postanem član ZK.

Prepričana sem, da bo s svojo aktivnostjo v družbenopolitičnem življenju, predvsem pa s svojo veliko prizadevnostjo na delovnem mestu postal vzoren komunista.

Moja naslednja simpatična sodelavka je bila tov. Angelca ISTE-
NIČ — delavka v stolarni. Že dolgo je pri nas, kar 23 let in v teh letih se je marsikaj spremenilo. Na bolje, kot to sama pravi. Razmere od tedaj, ko je pričela delati, pa vse do danes so se tako zelo spremenile, da se človek le nerad spominja tistih časov. Ko je pričela z delom je bilo zaposlenih le 96 delavcev. Poskrbljeno ni bilo niti za varnost pri delu, tudi družbene prehrane ni bilo. Resnično veliko se je spremenilo do danes in še se spremeni.

V tovarni je zaposlenih precej žensk, zato me je najprej zanimalo, kako je poskrbljeno zanje. Ali je morda zaposlenim ženam posvečena večja pozornost?

Ne morem trditi, da je delavka v privilegiranem položaju zato, ker je ženska. Menim, da je včasih celo zapostavljena: kajti moški so zahtevnejši in po navadi so za isto delo bolj nagrajeni. Delo, ki ga opravljajo, je zahtevno in naporno in vendar smo delavke zadovoljne, da smo le dovolj plačane.

Poleg velikega števila zaposlenih žensk je zaposlenih pri nas veliko delavcev tudi iz drugih republik,

izven občine. Vsi ti ljudje se najprej srečujejo s stanovanjskim problemom. Se vam zdi, da je delovna organizacija za nas dovolj napravila tudi pri reševanju stanovanjskih težav?

Na področju stanovanjske problematike je naša organizacija predvsem v zadnjem času zelo veliko napravila in s tem problematiko bistveno zmanjšala.

Kaj pa varstvo otrok? Pri takih ženskah je gotovo veliko problemov?

Čeprav delovna organizacija ne more bistveno pomagati pri reševanju varstva otrok, ti problemi ne izbijajo premočno. Žene morajo pač same poskrbeti za varstvo otrok.

Smo v pomembnem obdobju, ko se pripravljajo in sprejemajo plani, analize poslovanja. Ste o tem seznanjeni in kakšna so vaša mišljenja?

V naši delovni organizaciji je predvsem v zadnjem času posvečena precejšnja skrb informiranju delovnih ljudi. Vendar so ljudje še premalo zainteresirani in gre veliko gradiva mimo njih.

Sama sem dovolj seznanjena tako z rezultati poslovanja, kot z ostalimi akcijami, ki so sedaj v teku.

Da vas prekinem. Ker ravno govorite o informiranju in obveščeni delovnega človeka, kako pa se čutijo delegati v vaši sredini?

Teh pa še vedno ne čutimo dovolj. Medsebojne povezave ni, delavec ve le o tistem, za kar je sam zainteresiran.

Govorila sva o analizi polletnega poslovanja. Rezultati so vam znani. Kaj menite, zakaj je še vedno toliko izdelkov, ki so slabe kvalitete?

Veste, že prej sem hotela povedati pri sprejemanju planov. Želela bi si, da bi program v celoti lahko izpeljali tako, kot je predvideno. To pa bomo lahko dosegli le, če se bomo zavedali svojih obveznosti in jih vsi izpolnjevali tudi z vso odgovornostjo. Da preidem k vprašanju glede kvalitete izdelkov. Res je slaba. Delavci delajo s premajhno odgovornostjo. Včasih je tudi organizacija dela slaba, neposredni vodje pa se premalo čutijo med delavci.

Kaj pa disciplina?

Tudi ta je še vedno slaba. Nekateri ne poslušajo niti mojstrov niti sodelavcev, izkoriščajo izostanke od dela, veliko je simulantov. Tudi tu bo potrebno še veliko napraviti, saj bi podjetje tudi na ta način lahko precej prihranilo.

Glede na naravo dela je pri delu zelo veliko poškodb. Menite, da varstvo pri delu organiziramo tako, da bi zavarovali delavca?

Za varstvo pri delu je poskrbljeno. Morda bi morali mojstri le malo

bolj poostri kontrolo. Zdi se mi, da je uvajalni postopek v samo delo prekratek in morda je tudi zato toliko poškodb.

O informiranju sva že precej spregovorili, vendar me zanima, če ste seznanjeni z osnutkom zakona o združenem delu in predvsem, če veste, kakšne novosti bo prinesel tudi v našo organiziranost?

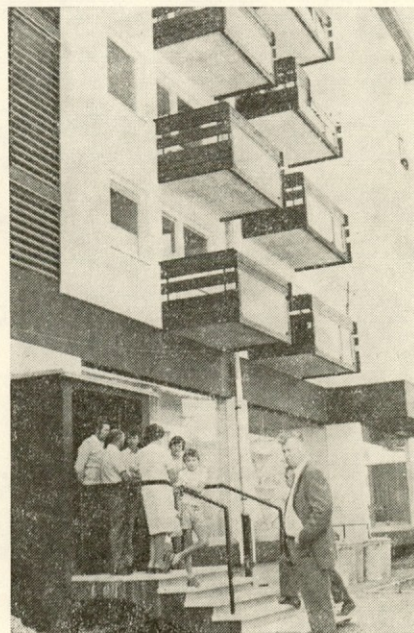
Veliko razprav je bilo že vodenih o osnutku zakona o združenem delu in tudi o naši organiziranosti smo že delno seznanjeni. Vsi pa še vedno ne vedo tega. Kadar so sestanki samoupravnih grup, je sicer veliko povedanega, ker pa je slaba akustičnost, jih veliko sploh ne ve, o čem razpravljamo. Tako je veliko manj razpravljalcev in tudi pripomb na razprave.

Kadarkoli razpravljamo o težavah, vedno stopajo v ospredje tiste težave, s katerimi se srečujete na delovnem mestu ali v njegovi neposredni okolici. Kako je s povezavo z drugimi TOZD? Ste seznanjeni tudi o dogajanjih drugih?

Prave povezave med TOZD ni. Lahko sicer govorimo o medsebojni solidarnosti, sicer je pa vsaka TOZD kar bolj sama zase. Tudi o sporazumevanju so ljudje premalo seznanjeni, o posledicah pa po navadi sploh ne vedo.

In kakšne so vaše želje?

Kaj naj si želim? Toliko akcij je pred nami in želela bi si, da bi jih lahko kar najbolje realizirali. Žena pa naj bo za svoje delo nagrajena tako, kot zasluži — po rezultatih svojega dela.

Pred izročitvijo ključev novih stanovanj

Želja tovarišice Isteničeve gotovo ni osamljena.

Poleg velikega števila delavcev iz drugih republik, je precej delavcev tudi iz drugih občin. Vsak dan vozi avtobus delavce tudi iz Ilirske Bistrice. Veliko problemov imajo ti ljudje, pa sem zato spregovorila tudi z delavko, ki se vsak dan vozi na delo — s tovarišico **Franko MAHNE**, delavko v lakirnici.

Najprej me je zanimalo, zakaj se je odločila za zaposlitev v Parketarni Verd?

Končala sem gostinsko šolo in se zaposlila v bližini domačega kraja. Ker mi delo v tem poklicu ni posebno ugaljalo, obenem pa je bilo tudi precej naporno, sem se odločila, da menjam delovno mesto. Za Parketarno sem izvedela preko sestrične in sedaj sem tu.

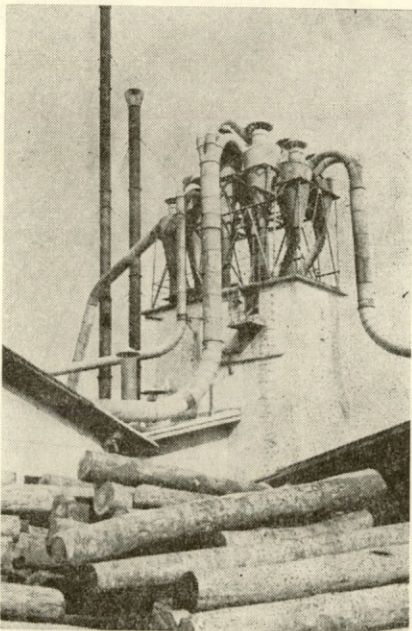
Ali se v Ilirski Bistrici nisi mogla zaposliti?

V Ilirski Bistrici ni veliko možnosti za zaposlitev. Veliko je prosilcev in malo delovnih mest, zato sem bila prisiljena iskati rešitev v drugem kraju.

Najbrž zahteva od delavca poseben napor ta vožnja, saj do Parketarne ni ravno blizu?

Predvsem izgubimo veliko časa. Če delam dopoldan vstajam že ob pol štirih, ker ob štirih že odpelje avtobus. Domov se vračam popoldne okoli štirih. Enako je, če delam popoldne, ko odhajam že pred dvanajsto in se blizu polnoči vračam.

Pa te morda vožnja utruja, ali kako drugače vpliva na delovno sposobnost?

Pogled na silos TOZD Parketarne Verd

Ne, sem se že navadila. Najprej je bilo precej težko. Sedaj pa se mi zdi, da kar gre. Obenem se tudi z delavci dobro razumem, le za privatno življenje mi ostane veliko manj časa.

Torej si zadovoljna pri nas?

Sem in nisem. Plačana sem po normi. Več, ko se trudim, več zaslužim. Vendar se mi tako na splošno zdi, da smo za opravljeno delo premalo plačane.

Se ti delo zdi zahtevno, ali morda posvečamo premalo pozornosti delavcu na delovnem mestu?

Delo se mi ne zdi preveč zahtevno. Tudi rada imam to delo. Mojstri in drugi strokovnjaki pa so vedno pripravljeni, da nam pomagajo, če le potrebujemo njihovo pomoč.

Mlada si še, pa me zanima, kaj razen dela v tovarni še rada delaš?

Letos sem postala članica mladinske organizacije, še prej pa sem veliko delala v taborniški in planinski organizaciji. Sem vodnik in pri tabornikih vodim šolsko skupino.

Ti ostane dovolj časa?

Ravno veliko ga ni, vendar se s tem delom ukvarjam predvsem ob sobotah in nedeljah. Med tednom

so tako otroci v šoli, pa tudi njih ni mogoče zbrati.

Praviš, da si postala članica mladinske organizacije. Ali ne bi morda poizkusila vzpodbuditi še ostale delavce, da bi delovali v okviru planinske ali taborniške organizacije?

Vem, da je interes precejšen, tudi za tako delo. Toda, ker smo vezani na avtobus, je praktično nemogoče organizirati tudi v delovni organizaciji tako aktivnost. Sestanke bi morali sklicevati izven delovnega časa, takrat pa se jih ne moremo udeleževati. Prav za naslednjo soboto smo se odločili, da se udeležimo udarniške akcije v Posočju. Precej se nas je prijavilo in veliko jih je tudi iz Bistrice. Mislim, da interes med delovnimi ljudmi je, le oddaljenost nam marsikaj onemogoča.

Praviš, da si pri nas zadovoljna. Pa morda kljub vsemu razmišljaš, da bi našla delo kje bližje Bistrici?

V gostinski poklic se ne bi rada vračala ker me pre malo veseli. Rada pa bi našla drugo ustrezno zaposlitev kje bližje doma, pa je to zelo težko, zato o tem niti ne razmišljam veliko.

D. P.

Posojilo za ceste

Zadnji rezultati v zvezi s posojilom v TOZD so sledeči:

V TOZD Parketarne Verd je vpisalo posojilo 80% vseh zaposlenih, vpisana vsota denarja pa dosega 82% od vsote, ki jo je bilo potrebno zbrati.

V TOZD Tovarna vrat Borovnica pa je vpisalo posojilo 56% zaposlenih, vpisana vsota denarja pa znaša 56% od planirane.

Rezultati niso najbolj razveseljevi, da pa so taki, je lahko vzroke poiskati tako v objektivni kot v subjektivni smeri.

Osnovne težave so v tem, da delavci imajo svoje OD precej obremenjene že z drugimi dajatvami (kredit, samoprispevki), da je več delavcev iz drugih republik, od katerih so nekateri vezali posojilo za ceste v svoji republiki. Nekaj delavcev pa noče sodelovati pri tej akciji.

Ugotovljeno je tudi, da je že samo akcija delno napačno zastavljena, in sicer v tem, da je bilo geslo: »Vsaj pol OD vezati na posojilo«.

Planirana vsota, katero je bilo potrebno zbrati v OZD ali družbeno političnih skupnostih, pa je bila določena tako, da je planirana vsota za občino Vrhnika bila razdeljena s številom delavcev v občini. Tako dobljeno poprečje pa je služilo za izračun oziroma planiranje višine

posojila. Za posamezno OZD s takšno razdelitvijo obveznosti pa smo dosegli večjo obremenitev OZD z večjim številom delavcev in relativno nižjimi OD. Glede na to pa so bila izrečena mnenja, da bi bilo bolj pravilno ugotoviti povprečje OD v posamezni OZD in na tej osnovi razdeliti obveznosti.

Ne glede na takšna mnenja pa se je izkazalo pri akciji za posojilo tudi to, da pri večjem številu delavcev vlada neko nezaupanje, ki izvira iz dosedanje prakse v občini pri podobnih akcijah.

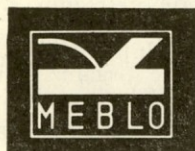
Take in podobne ugotovitve pa ne smejo prikriti tudi naše slabosti oziroma napake, katere smo delali pri tej akciji znotraj TOZD.

Predvsem je bila osnovna hiba v tem, da je bilo premalo neposrednega obveščanja delavcev o pomenu in ciljih te akcije, da je del vodstvenega kadra bil premalo aktiven oziroma zainteresiran za uspeh, da akcija znotraj OZD ni bila najbolje usklajena itd.

Ne glede na navedene težave in napake pa mislim, da bodo v TOZD Tovarna vrat Borovnica dosegli do konca roka akcije, ki je 31. oktober letos, večji odstotek vpisa kot trenutno je, da pa tudi v TOZD Parketarne Verd akcija še ni zaključena.

O. R.

UNILES UNILES UNILES UNILES UNILES

Nova Gorica

MEBLO NOVA GORICA, industrija pohištva in notranje opreme, vključuje 18 TOZD in Delovno skupnost skupnih služb. Z dograditvijo nove tovarne ivernih plošč — julija letos — se je MEBLO še bolj utrdilo na čelu seznama velikanov slovenske in jugoslovanske lesne industrije.

RAZVOJNA POT MEBLA

Iz skromnih začetkov, ki segajo v leto 1948, se je razvila moderna tovarna pohištva in notranje opreme, ki je bila že od vsega začetka usmerjena na zunanje tržišče. Izvozna orientacija je zahtevala produktivnost in kvaliteto na evropski ravni in s tem hiter razvoj proizvodne tehnologije in učinkovito obdelavo tržišča. Z organiziranjem lastnih oblikovalcev in prodajnega kadra je Meblo razvilo svoj proizvodni program, ki se je poleg prvotnega pohištvenega razširil na proizvodnjo vzmetnic, oblazinjenega pohištva, svetlobnih teles ter pohištvenih elementov iz plastičnih materialov. Za prodajo svojih proizvodov ima Meblo v večjih jugoslovanskih mestih mrežo prodajnih salonov, v tujini pa nekaj lastnih prodajnih organizacij.

K hitremu razvoju delovne organizacije je v veliki meri pripomogla odprta kadrovska politika in izobraževanje kadrov. Meblo je med prvimi v Jugoslaviji začelo z uporabo številnih sodobnih organizacijskih izboljšav in metod kot npr. metode obračuna po direktnih stroških, metoda vrednostne analize, sodobne metode študija dela in planiranja.

Velika raznolikost proizvodnega programa je v skladu z ustavnimi amandmaji leta 1973 zahtevala spremembe v organizacijski strukturi Mebla — organiziranje TOZD — kar je še poglobilo samoupravne odnose in omogočilo sprostitev še neizkoriščene ustvarjalne sile delovnega kolektiva, ki danes šteje skoraj 3000 zaposlenih.

JULIJA LETOS — OTVORITEV NOVE TOVARNE IVERNICH PLOŠČ

Delovni kolektiv Mebla je 2. julija letos slavil pomembno delovno zmago — otvoritev nove tovarne ivernih plošč. Nova tovarna z letno kapa-

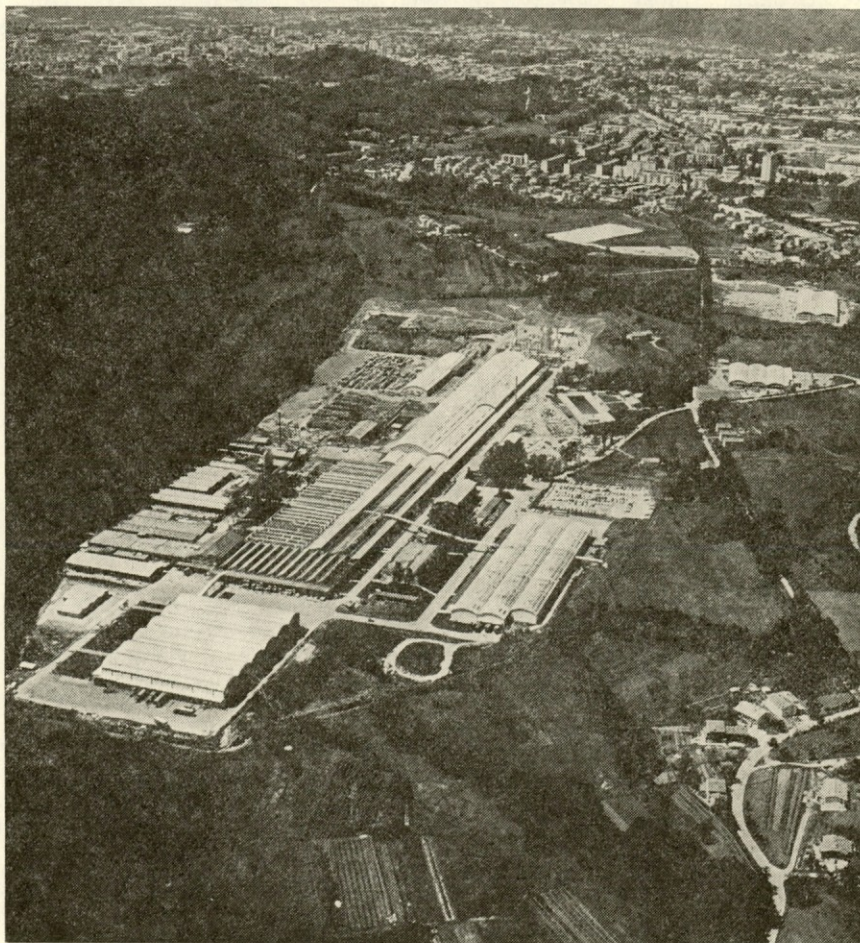
citeto 100.000 m³ je največja tovarna ivernih plošč v Jugoslaviji in predstavlja pomemben premik v strukturi in značaju proizvodnje v Meblu. Iz tipične predelovalne industrije in proizvajalca finalnih izdelkov za opremo bivalnih prostorov se Meblo spreminja v pomembnega proizvajalca reprodukcijskega materiala za lesno industrijo in gradbeništvo, kar pomeni veliko pridobitev tudi za celotno Primorsko.

Ne smemo prezreti tudi pomena, ki ga ima nova tovarna pri uveljavljanju novih družbeno ekonomskih odnosov kakršne pred nas postavlja nov zakon o združenem delu, saj je tovarna ivernih plošč zgra-

jena kot skupna naložba Mebla, kot glavnega investitorja in soinvestitorjev: SGG Tolmin, Lesnine Ljubljana in Iztoka Miren, kar igra pomembno vlogo pri povezovanju gozdarstva in lesne industrije.

Nova tovarna je opremljena z naj-sodobnejšo tehnologijo za izdelovanje ivernih plošč — sistem FLEXO-PLAN, katere glavni dobavitelj je priznana nemška firma SCHENCH, pri izgradnji pa so važno vlogo odigrala tudi jugoslovanska podjetja kot so: SGP Gorica, Hidromontaža Maribor, IMP Ljubljana in IBE Ljubljana in druga.

Do začetka prihodnjega leta je tovarna v poskusnem obratovanju, in so njene kapacitete le 70 % izkoriščene. V začetku prihodnjega leta pa bo stekla proizvodnja v polnem zagonu, pri čemer bo zaposlovala največ 150 delavcev. Odplačilo dolgov in anuitet je predvideno v obdobju sedmih let, kar bo zahtevalo veliko prizadevanja celotnega kolektiva za doseganje čimboljših poslovnih rezultatov.

Proizvodni, skladiščni in upravni prostori MEBLA v Novi Gorici

DRUŽBENI STANDARD ZAPOSLENIH

Ustrezno razvit družbeni standard zaposlenih je za prihodnost delovnega kolektiva prav tako odločilnega pomena kot ga imajo naložbe v modernizacijo proizvodnje in prodaje. V preteklih letih je kolektiv Mebla vlagal veliko naporov in sredstev za izboljšanje družbenega standarda, kar predstavlja tudi v prihodnje temeljno razvojno usmeritev.

V obdobju do leta 1980 je predvidena 9,8 % letna stopnja rasti sklada skupne porabe, pri čemer bo Meblo največ sredstev namenilo za stanovanjsko izgradnjo. Trenutno Meblo razpolaga s 340 družbenimi stanovanji, v letu 1975 je za reševanje stanovanjskih problemov potrošilo 9.500.000 din. Z naraščanjem števila zaposlenih delavcev se bo to število v prihodnjih letih znatno povečalo.

Za počitniško rekreacijo ima Meblo počitniške zmogljivosti v Selcah — dom, v Novem gradu — 18 počitniških hišic in na Malem Lošnju — kamping prikolice. V prihodnjem obdobju predvideva Meblo naložbo za modernizacijo obrata družbene prehrane in obratne ambulante.

Ustrezne skrbi pa bo, kot je že doslej, deležna tudi športna in rekreativna dejavnost delavcev, kulturno življenje in področje socialne pomoči.

V skladu s hitrim razvojem delovne organizacije je začetna rast družbenega standarda v Meblu nujna.

KAM PELJE RAZVOJNA POT MEBLA?

Kot v vseh delovnih organizacijah, samoupravnih in družbenopolitičnih skupnostih so tudi delavci Mebla letos sprejeli svoj srednjeročni načrt razvoja.

Naj omenimo le glavne značilnosti:

— Meblo planira sorazmerno visoko povprečno rast celotnega dohodka 13,2 %, kar je posledica začetka obratovanja nove tovarne ivernih plošč.

— Število zaposlenih bo naraščalo za 5,2 % letno;

— Produktivnost dela bo rastla po stopnji 9,6 % letno, čemur bo ustrezna tudi rast realnih osebnih dohodkov;

— Za doseganje načrtovanih rezultatov so potrebne investicijske naložbe v osnovna in trajna obratna sredstva.

Posebno pomembna pa so določila o združevanju sredstev, kjer je predvideno združevanje sredstev vseh TOZD Mebla za pokrivanje že sprejetih obveznosti za novo tovarno ivernih plošč in pa za izgradnjo novih prodajnih salonov v okviru TOZD Trgovine.

I. T.

vanje. Končni namen kluba je: usposabljanje se za spreminjanje odnosov v praksi.

V občini Vrhnika je 900 izvoljenih delegatov za skupščino občine in samoupravne interesne skupnosti in več tisoč delegatov v delavskih svetih in v drugih njemu po položaju in funkciji ustreznih organih (svetih zavodov, delovnih skupnostih itd.). V zadnjih dveh letih je bilo za delegate organiziranih več seminarjev družbenopolitičnega izobraževanja, seveda je bilo vse premalo.

Začetno poslovanje kluba bo omogočeno z ustanoviteljskimi deleži, ki znašajo za organizacije združenega dela po 20.— din na zaposlenega delavca, za vsako krajevno skupnost po 100.— din (KS Vrhnika in Borovnica bosta vplačali po 300.— din), za osnovne organizacije sindikata 5 % od članarine za leto 1976, ki po delitvenem ključu ostane za dejavnost osnovne organizacije, za samoupravne interesne skupnosti znaša omenjeni delež 500.— din (za SIS za izobraževanje in stanovanjske zadeve po 1.000.— din) ter za druge družbene organizacije in društva po 200.— din. Seveda pa bodo člani kluba plačevali tudi letno članarino in sicer: organizacije združenega dela po 10.— din za delavca, krajevnih skupnosti po 1.— dinar za svojega volilca, osnovne organizacije sindikata po 2.— din od člana, enako druge organizacije.

Če bi vsi ustanovitelji kluba do konca leta vplačali ustanovitveni delež in celotno (letno) članarino bi imel klub kar primerno vsoto za dober začetek dela (cca 150.000.— din).

Klub samoupravljalcev naj bi za operativno delo praviloma ne imel lastnih profesionalnih delavcev (razen honorarno zaposlenega tajnika) in naj bi administrativno-tehnične posle zanj opravljala delavska univerza (če bo na Vrhniki ustanovljena, zdaj jo ni) ali delavci pri občinskem svetu Zveze sindikatov ali delavci kake druge delovne skupnosti (skupne službe SIS itd.). Organi kluba (skupščina in izvršni odbor) bodo kmalu ugotovili, da bodo za realizacijo programa družbenopolitičnega izobraževanja, morali poiskati ustrezno izobraževalno institucijo (ustanoviti občinsko ali pristopiti k medobčinski delavski univerzi), ki bo izvajala izobraževalni program. V okviru kluba bi kazalo ustanoviti posebno dokumentacijsko službo, kjer bi se zbrali vsi samoupravni splošni akti temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti (družbeni dogovori, samoupravni sporazumi, statuti, pravilniki, poslovniki itd.). Klub bi se moral zavzeti, da se pri OK SZDL ustanovi občinski dokumentacijski center (INDOK-CENTER).

Prav tako bi morali v naslednjih mesecih oblikovati dokumentacijsko knjižnico, brez katere si družbenopolitičnega izobraževanja ni mogoče

Klub samoupravljalcev

V začetku julija 1976, se je v sejni sobi Občinske skupščine sešla na konstitutivno sejo nova delegatska skupščina »posebne skupnosti delavcev« občine Vrhnika z imenom KLUB SAMOUPRAVLJALCEV.

Ustanovitelji kluba so skoro vse organizacije združenega dela, krajevne in samoupravne interesne skupnosti, občinska skupščina in občinske družbenopolitične organizacije (ZK, SZDL, SINDIKAT, ZZB NOV in ZSMS). Vseh je 45. Začasni sedež organov kluba naj bi bil v prostorih občinskega sveta Zveze sindikatov na Vrhniki.

Pred klubom so zdaj pomembne naloge; Skupščina (je najvišji samoupravni organ kluba), izvršni odbor (je izvršilni organ skupščine, ki skrbi za tekoče delo kluba) in zlasti tajnik kluba (ki organizira delo in neposredno izvršuje ali organizira izvrševanje sklepov skupščine in izvršnega odbora in predseduje izvršnemu odboru), morajo zdaj poskrbeti, da bo klub čimprej začel z delom.

Jeseni bo morala skupščina sprejeti (v soglasju z ustanovitelji, predvsem pa z OK SZDL) program družbenopolitičnega izobraževanja. Ve-

ljavni, sprejeti samoupravni sporazum o ustanovitvi in delovanju kluba samoupravljalcev občine Vrhnika (sprejelo ga je 45 že omenjenih članov) pravi, da je treba oblikovati tak sistem izobraževanja samoupravljalcev, da se bodo začeli sistematično usposabljanje za svoje samoupravljalске naloge. Gre za dogovoritev načina, ki naj samoupravljalcem omogoča temeljno analizo, izkušnje, izmenjavo mnenj in možnosti, da vnašajo samoupravljalci najboljše rešitve iz samoupravne prakse v naše pomembnejše samoupravne splošne akte. Kmalu bo sprejet zakon o združenem delu in še vrsta drugih za sleherno organizacijo združenega dela pomembnih predpisov s katerimi bo treba uskladiti obstoječe (ali sprejeti nove) samoupravne splošne akte, k njegovi razlagi in praktični uporabi pa bo lahko klub samoupravljalcev veliko prispeval.

Po opisani razlagi se bodo samoupravljalci v klubu omogočili izmenjavo praktičnih samoupravljalških izkušenj (da bi se lahko v praksi samoupravljanja uveljavile najboljše rešitve) in zagotovili lastno in učinkovito družbenopolitično izobraže-

predstavljati. Klub pa bo lahko koristil za javno publikacijo razprav Glasilo SZDL Vrhnika NAŠ ČASOPIS in v soglasju z organizacijami združenega dela tovarniški tisk. Organizirati bi kazalo posebne strokovne skupine, ki bi lahko nudile strokovno pomoč pri izdelavi samoupravnih splošnih aktov, predvsem manjšim temeljnim samoupravnim organizacijam in skupnostim. Slednje bi kazalo čimprej storiti prav zaradi tega, ker bo treba po sprejetju zakona o združenem delu dopolniti ali na novo sprejeti skoro vse samoupravne splošne akte organizacij združenega dela in skupnosti. Prav tako bi kazalo oblikova-

ti skupine svetovalcev, ki bi pomagali samoupravljalcem razreševati nekatera tekoča problemska vprašanja z delovnih in dohodkovnih vprašanj.

Delovni ljudje temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti Občine Vrhnika pričakujejo, da bo klub samoupravljalcev zapolnil sedanjost vrzel v organiziranju in usposabljanju samoupravljalcev ter, da bo nova institucija postala res last in uspešno sredstvo vseh samoupravljalcev v občini.

V okviru kluba bo treba čimprej poiskati pota za sporazumevanje, izmenjavo izkušenj in praktično usposabljanje.

D. D.

IV. RED DELA S SREBRNIM VENCEM

4. DOBROVOLJC Anton
5. GARAFOLJ Ciril
6. ISTENIČ Marko
7. OBLAK Janez
8. OGRIN Rado
9. PAVLOVČIČ Ivan
10. REBOLJ Martin
11. TURŠIČ Matija
- V. MEDALJA ZASLUG ZA NAROD
12. MAKOVEC Alojz

VI. MEDALJA DELA

13. BIZJAN Janez
14. BRENČIČ Franc
15. DOBROVOLJC Antonija
16. JEVEC Matilda
17. KOŠIR Marija
18. KOVAČIČ Jože
19. LENARČIČ Janez
20. MAČEK Anton
21. SELJAK Marija
22. STRAŽIŠAR-LOGAR Angela
23. URH Stanislav
24. ZALAR Marjeta
25. ŽITKO Ivan

Po razdelitvi odlikovanj je predsednik DS delovne organizacije tov. Franci Ogrin čestital vsem odlikovancem z željo, da bi ta odlikovanja bila vzpodbuda še za ostale člane delovne skupnosti.

V imenu odlikovancev se je zahvalil tov. Ciril Garafolj in poudaril, da pomeni sprejem odlikovanj predvsem obvezo za nadaljnje vsestransko in kvalitetno delo in priznanje celotnemu kolektivu LIKO Vrhnika za dosežene uspehe.

Zahvalil se je predsedniku SO Vrhnika tov. Branku Strgar in sekretarju Občinske konference ZK Vrhnika tov. Blanki Leskovec, ki sta s svojo prisotnostjo prispevala k svečanosti tega obeležja.

J. U.

Podelitev odlikovanj

Na predlog delavskih svetov temeljnih organizacij in delovne skupnosti v sodelovanju z družbeno-političnimi organizacijami in zunanjimi, za to pristojnimi forumi, je predsednik republike odlikoval petindvajset zaslužnih članov naše delovne skupnosti.

Odlikovanja so bila podeljena na zasedanju delavskega sveta delovne organizacije dne 2. 10. 1976. Odlikovancem je izročil odlikovanja predsednik SO Vrhnika tov. Branko Strgar s sledečimi besedami:

Tovarišice in tovariši!

Zaupana mi je prijetna dolžnost, da danes na zasedanju DS izročim odlikovanja, s katerimi je predsednik republike odlikoval zaslužne člane vaše OZD, za napore, ki so jih vložili v delo in s tem prispevali k razvoju in uspešnosti poslovanja vaše OZD.

Naša socialistična samoupravna družba z leti vse hitreje napreduje. Naš skupni cilj je v čimkrajšem času vzpostaviti takšno ekonomsko stanje, da bomo lahko naše potrebe zadovoljevali in bodo delovni ljudje v celoti razpolagali s sredstvi, ki jih s svojim delom ustvarijo. Temu cilju se vse bolj približujemo, kljub odporom, katere na tej poti srečujemo. Pri tem seveda ne nosijo breme te borbe vsi enako, nekateri bolj zavedni, bolj angažirani, nosijo večjo težo tega razvoja, zato je prav, da smo do njih pozornejši in da jim na primeren način izkažemo našo pozornost. Vaša OZD je v zadnjem času vložila veliko naporov, da bi nadaljevala razvojno pot, ki je bila začrtana že pred leti. Iz podatkov, ki so meni znani vem, da predvidevate konec tega leta oz. v začetku prihodnjega leta povečati zmogljivost vaše proizvodnje. To bo pomenilo tudi za občino pomemben prispevek, ki ga bo vaša OZD prispevala k ekonomski moči naše teritorialno politične skupnosti. Za sluga za tak napredek gre po mojem mnenju tudi vsem odlikovancem, ki bodo danes sprejeli odliko-

vanja, pa seveda tudi vsem članom vašega številnega kolektiva, organom samoupravljanja in vodstvu podjetja.

Danes izročena odlikovanja naj bodo spodbuda vsem članom vaše OZD pri vsakodnevnem delu, vsem odlikovancem pa priznanje, za njihov prispevek skupnim naporom vse naše družbe za doseganje večje ekonomske moči in stabilnosti naše socialistične samoupravne družbe.

ODLIKOVANJA SO PREJELI:

I. RED DELA Z ZLATIM VENCEM

1. KOVAČ ing. Friderik

II. RED REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM

2. MEJAČ Vlado

III. RED ZASLUGE ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO

3. PIVK Jože

Udeleženci slavnostne podelitve odlikovanj predsednika republike

Naš portret

Najprej vam predstavim sogovornika: pozneje pa se naj predstavi tudi sam, saj najbolj pozna svoje življenje in delovanje v TOZD Tovarna vrat Borovnica:

KOVAČIČ JOŽE — sedanji predsednik OMR v Tovarni vrat in aktivni družbenopolitični delavec.

Rojen sem bil v Borovnici leta 1933 kot otrok očeta zidarja in matere gospodinje. V osnovno šolo sem hodil v Borovnici in kot osemletni otrok pričakal začetek vojne in prihod okupatorja. Ker je naša hiša dobro grajena so Italijani v njej uredili komando, nas pa pregnali tako, da smo si našli drugi dom v Švigljevi hiši na vasi. Lepega jesenskega dne leta 1944 pa sem tudi jaz dočakal strahote, ki jih je prinesla vojna. Z materjo so naju doletele na njivi, ko sva na njej preživela bombardiranje borovniškega mostu s strani zaveznikov. Po nemogočih razmerah sta se mati in oče odločila, da pojdemo v Logatec k mamini sestri, kjer sem dočakal tudi radost svobode.

Po koncu vojne smo se vrnil na svoj dom v Borovnico, kjer sem dokončal nižjo gimnazijo. V nižjo lesno šolo pa sem šel leta 1948 v Ljubljano in se izučil za lesnega manipulanta.

Po končanem šolanju sem odšel na odsluženje vojaškega roka, in se nato zaposlil v podjetju LIP — Ljubljana — obrat Breg kot lesni manipulant. Nadalje sem delal na več obratih kombinata LIP, Ljubljana.

Si zadovoljen s svojim delom in kaj bi bilo potrebno po tvojem mišljenju, da bi delo potekalo s čim manjšimi zastoji?

S svojim delom sem deloma zadovoljen saj ga tekoče opravljam že dobrih 25 let in to z veseljem. Da pa bi delo potekalo s čim manjšimi zastoji predlagam, da se vsakega delavca ob sprejemu na delo in ob premestitvi na drugo delovno mesto pravilno in natančno pouči, kje je možno priti do nezgode. Važen poudarek je potrebno dati vzdrževanju strojev, ki ni zadovoljivo.

Kako gledaš na skupni uspeh ali neuspeh TOZD?

Uspehov, ki jih dosežemo sem zelo vesel. V zadovoljstvo mi je, da dela na novi vratarni napredujejo in da bo proizvodnja stekla že v začetku prihodnjega leta.

S to proizvodnjo se bomo uvrstili med najsodobnejše proizvajalce stavbnega pohištva v SFRJ.

Za neuspeh pa mislim, da je več vzrokov, od katerih sta najvažnejša: odnos do vodenja proizvodnje in delavcev ter nepravilna tržna cena gotovih izdelkov.

Trenutno z doseženim uspehom nisem zadovoljen saj sem mnenja, da bi dosegli veliko boljše rezultate z boljším izkoriščanjem surovin, delovnega časa, repromateriala, strojne opreme in boljše delovno disciplino.

Ali meni, da so medsebojni odnosi v kolektivu zadovoljivi in kaj predlagaš glede izboljšanja?

V delovni organizaciji TOZD Parčetarna Verd je prišlo do reorganizacije in volitev predsedstva OO ZSM. Ker je do sedaj v OO vladalo mrtvilo nas čaka veliko problemov in težav predno bo vse steklo in delovalo kot je potrebno in tudi zaželeno. V OO je včlanjenih 47 mladincev, od teh so bili v predsedstvo izvoljeni: Končan Bojan, predsednik, Koman Renata — sekretar, Kozjek Ciril, Đalić Andrija, Maksić Zdravka, Šalamun Silva, Martinšek Boža, Gutnik Slavko in Jevce Marinka.

Izvoljene so tudi komisije, ki so formirane pri OK ZSMS:

— komisija za idejno politično delo — pred. Juršič Stefan

— komisija za organiziranost, razvoj in kadrovska vprašanja — pred. Đalić Andrija

— komisija za ljudsko obrambo

Samoupravljanje ni lahko. Odnosi v kolektivu niso najboljši, premalo je medsebojnega razumevanja in medsebojne pomoči. Velikokrat bi se dalo z malo dobre volje mnogo prispevati k res dobrim odnosom, kar bi se odražalo tudi z rezultati v proizvodnji. S tem, bi bilo počutje vsakega delovnega človeka, naše temeljne organizacije združenega dela veliko boljše.

Kaj misliš o razvoju naše TOZD v sedanjem in prihodnjem obdobju?

Mislim, da je razvoj naše TOZD pravilno zastavljen. Potrebno bo dopolniti proizvodni program in poleg osnovnega izdelka, ki ga predstavljajo vrata, predvideti še dopolnilni program za premestitev težav v zimskih obdobjih.

Mizarna bi morala pristopiti k uvedbi modernega programa, kar je nesmisel, da bi oba TOZD-a delala isti program stolov.

Kar se pa tiče razvoja žage mislim, da bo potrebno delovno enoto v najkrajšem času prestaviti na novo lokacijo in uvesti moderno tehnologijo. Rekonstrukcija na sedanji lokaciji ni mogoča, ker je žaga zaradi širjenja drugih delovnih enot izgubila potrebne skladiščne površine za normalno obratovanje. Sortirnica je oddaljena od žage, poleg tega pa je skladišče bukovega žaganega lesa izven obrata.

S tem, ko bi se žaga prestavila na novo lokacijo bi ostale delovne enote dobile možnost nadaljnjega razvoja.

Tvoje želje za zaključek?

Želim si, da bi kolektiv v katerem sem že polnih 25 let uspešno prebrodil nastale težave in svoje razprtije pozabil, ter energijo usmeril k nadaljnjemu napredku — uspehu OZD.

F.M.

Mladinska organizacija na Verdu

in družbeno samozaščito — preds. Petrič Stane

— komisija za prireditve in telesno kulturo — preds. Pleško Matevž

— komisija za socialno politiko — preds. Kozjek Ciril

— center za mladinske delovne akcije preds. Gutnik Slavko.

Osnovna organizacija je pripravila plan, ki je precej obsežen, zato se bomo trudili, da ga v celoti izvedemo.

V naši organizaciji je še precej mladih delavcev, ki še niso končali osnovne šole, zato osnovna organizacija poziva mlade delavce, da bi jo dokončali; kajti s tem jim bodo odprta vrata v nadaljno strokovno izobraževanje.

Seveda pa je naše delovanje OO povezano z OK ZSMS Vrhnika in družbenopolitičnih organizacij v našem podjetju.

M. J.

Protestna zborovanja

To pot smo se namesto običajnega informiranja o poteku in vsebini protestnih akcij, s katerimi je bila izražena naša podpora rojakom onstran Karavank odločili za pesem našega sodelavca Franca Kerna, kadrovika v TOZD Parketarna Verd.

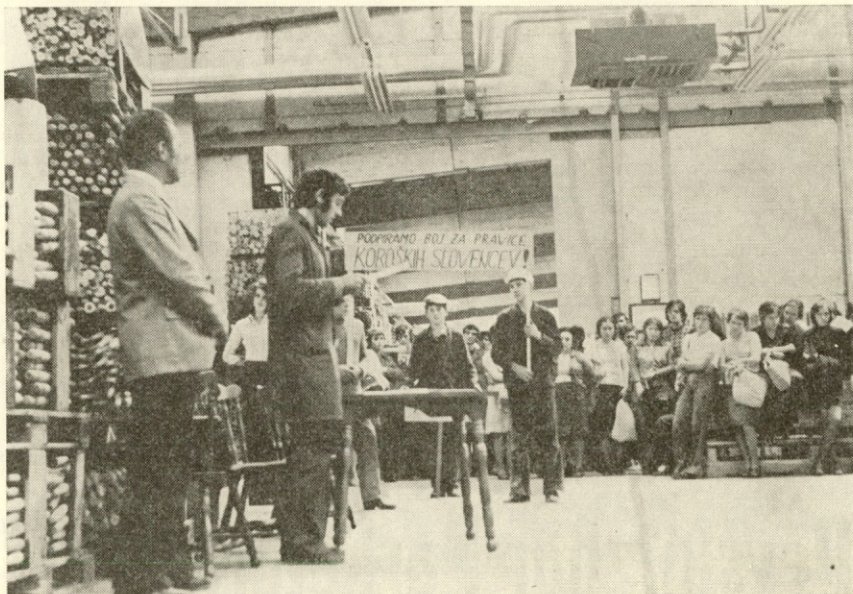
TRPEČA MATI

Zemlja ti slovenska kako trpiš,
saj so tebe razdelili,
sinove tvoje razpodili
hčere s tujci poročili

Oh kolkrat si bila že kropljena
s slovensko ti krvjo
oh kolkrat poteptana,
z nogo tujčev

Po vsej širjavi tej prelepi,
slovenska pesem se glasi,
bučanje pohlepni tujcev
jo venomer kali.

Tako mati ti trpiš
in nenehno se solziš.
Sinove, hčere svoje
skupaj zbrati si želiš.

Protestno zborovanje v TOZD Parketarna Verd

Nastopili smo na 7. lesariadi

Na 7. lesariadi, športnem tekmovanju lesnih delavcev Slovenije v mesecu septembru tekočega leta, je zastopalo našo organizacijo združenega dela sedem ekip. Po posameznih športnih panogah so nas zastopali sledeči sodelavci.

Mali nogomet

1. Adžič Nikola, Borovnica
2. Berkec Dragan, Borovnica
3. Ivanušec Ivan, Borovnica
4. Jurišič Luka, Borovnica
5. Marić Milovan, Borovnica
6. Pristavec Marjan, Borovnica
7. Susman Janez, Borovnica
8. Sekulič Josip, Borovnica
9. Kržič Franc, Verd

Kegljanje — moški

1. Gerdina Ciril, Borovnica
2. Martinšek Bojan, Verd
3. Stare Franci, Verd
4. Spalevič Mile, Verd
5. Turk Franci, Verd
6. Žakelj Janez, Verd
7. Strelec Franc, skupne službe

Kegljanje — ženske

1. Gerdina Milena, Borovnica
2. Tavželj Marija, Borovnica
3. Grom Boža, Verd
4. Koman Renata, Verd
5. Šalamon Silva, Verd
6. Drobnič Metka, SDS LIKO
7. Malavašič Štefka, SDS LIKO

Balinanje — moški

1. Dobrovoljc Marjan, Borovnica
2. Debevec Anton, Borovnica
3. Levstik Jože, Borovnica
4. Žerjav Franc, Borovnica

Streljanje — moški

1. Gutnik Franc, Verd
2. Gutnik Janez, Verd
3. Pušnik Baldi, Verd
4. Sajovic Anton, SDS LIKO
5. Grom Marjan, Borovnica

Streljanje — ženske

1. Rom Francka, SDS LIKO
2. Grom Boža, Verd
3. Mustanagič Ivana, Verd

Šah — moški

1. Kovanovič Drago, Borovnica
2. Rahne Janez, Borovnica
3. Subotič Vojin, Borovnica
4. Prijatelj Ivan, Verd

Namizni tenis — moški

1. Modrijan Franjo, Borovnica
2. Šebalj Andrej, Borovnica
3. Jurišič Štefan, Verd

REZULTATI:

Mali nogomet

LIKO : ALPLES 4:0 (3:0)
LIKO : LESONIT 1:0 (0:0)
LIKO se je uvrstil v osmino finala.

LIKO : LIP-BLED 2:0 (0:0)

LIKO : SLOVENIJALES-TRGOVI-
NA 2:4 (1:3)

LIKO se je uvrstil v četrtfinale.

V končni razvrstitvi smo od 38 nastopajočih ekip zasedli 6. mesto.

Kegljanje — moški

Od 38 nastopajočih ekip uvrstitev na 9. mesto s 1221 podrtimi keglji: Gerdina Ciril 181, Žakeelj Janez 199, Stare Franci 246, Turk Franci 202, Strelec Franc 214, Špaljevič Mile 179, Stare Franci se je med posamezniki uvrstil na 4. mesto.

Kegljanje — ženske

Od 23 nastopajočih ekip uvrstitev na 19. mesto z 872 podrtimi keglji:

Malavašič Štefka 132, Drobnič Metka 164, Grom Boža 127, Koman Renata 125, Šalamon Silva 141, Gerdina Milena 183, Gerdina Milena se je med posameznicami uvrstila na 20. mesto.

Balinanje

Od 19 nastopajočih ekip uvrstitev na 14. mesto po rezultatih:

LIKO : STIL 13:4 b. b.

LIPA : LIKO 13:6

LIKO izpadel iz nadaljnega tekmovanja.

Streljanje — moški

Od 33 nastopajočih ekip uvrstitev na 8. mesto s 761 krogi; Gutnik Franc 161, Gutnik Janez 161, Pušnik Baldi 144, Sajovic Anton 133, Grom Marjan 162. Grom Marjan se je med posamezniki uvrstil na 21. mesto.

Streljanje — ženske

Od 20 nastopajočih ekip uvrstitev na 9. mesto s 349 krogi. Rom Francika 139, Mustedanagič Ivanka 132, Grom Boža 78, Rom Francka se je med posameznicami uvrstila na 17. mesto.

Šah — moški

Od 26 nastopajočih ekip uvrstitev na zadnje 26. mesto.

Namizni tenis — moški

Od 21 nastopajočih ekip uvrstitev na 1. mesto.

LIKO : MARLES 3:0

LIKO : IZTOK 3:0

LIKO se je uvrstil v četrt finale.

LIKO : STOL 3:1

LIKO se je uvrstil v polfinale.

LIKO : ELAN 3:1

LIKO se je uvrstil v finale.

LIKO : MEBLO 3:2

Namiznoteniška moška ekipa je prejela za osvojeno 1. mesto plaketo 7. lesariade.

V skupni uvrstitvi je naša delovna organizacija na 10. mestu od 44 udeležencev 7. lesariade. Pri tem moramo tudi upoštevati, da nismo sodelovali v športnih panogah v odbojki moški in ženske, šah ženske in namizni tenis ženske, kar vpliva na skupno uvrstitev. Želja nas vseh je da na prihodnih športnih igrah lesnih delavcev, predvidoma v BREST-u Cerknica, sodelujemo v vseh panogah in s tem povečamo tudi rekreacijsko aktivnost znotraj delovne organizacije.

F. D.

rano. Za naslednjo sezono smo pripravili že drugi koncert z novim izborom pesmi. Sezono 75/76 smo uspešno zaključili s celovečernim koncertom v gradu Bistra.

V sezoni 76/77 bo naš glavni cilj pripraviti samostojen koncert, s podarkom po še zahtevnejših pesmih. Poleg tega nameravamo nadaljevati s snemanji, saj smo letos spomladi dokaj uspešno opravili naše prvo snemanje na RTV Ljubljana, kjer smo posneli 6 pesmi. Poleg tega bomo sodelovali na proslavah in podobnih prireditvah v okviru občine in tudi izven nje. V prihodnje bomo poskušali biti pogosti gostje na zahtevnejših pevskih srečanjih in tudi tekmovanjih v Sloveniji. Upamo, da nas bodo povabili tudi v po-brateno mesto, Gonars, za kar smo izrazili željo že spomladi. Za uspešno izvedbo naših načrtov in želja pa nameravamo tudi podvojiti pevske vaje, ki bodo dvakrat na teden, kar seveda še bolj utrjuje naše načrte in seveda tudi kvaliteto petja.

Ce bo šlo vse po načrtih, v kar pa smo seveda prepričani, se bomo v prihodnje še več pojavljali na odrih in upamo, da ne bomo razočarali naše zveste poslušalke in poslušalce, pa tudi oni nas ne s svojim obiskom.

J. S.

Pevski zbor Parketarne Verd

Po krajših poletnih počitnicah Pevski zbor Parketarne Verd spet nadaljuje z delom. Zbrali smo se v nedeljo 3. 10. 76 v Zadrugnem domu v Verdu in na nekakšnem občnem zboru pevskega zbora pregledali delo od začetka pa do danes, ter razpravljali o načrtih za prihodnjo sezono.

Pevski zbor Parketarne Verd je bil formiran ob priliki praznovanja 100-letnice Parketarne Verd v letu 1973. Fantje in možje, ki so se ob tej priliki zbrali, so izrazili željo, da bi nadaljevali z delom. Tako se je

delo zbora nadaljevalo. Kot povsod, so tudi ta pevski zbor na začetku spremljale določene težave, ki pa smo jih ob izdatni, predvsem finančni pomoči osnovne organizacije sindikata in TOZD Parketarne Verd uspešno prebrodili. V prvem letu si nismo zadali ne vem kako ambicioznih načrtov. V glavnem smo sodelovali na raznih proslavah ob različnih prilikah. Na jesen leta 1974 smo sklenili, da pripravimo celovečerni pevski nastop, ki smo ga pomladi 1975 tudi uresnili z nastopom v Cankarjevem domu, pred polno dvo-

Kaj naredi tiskarski „škrat“?

— Po sedaj veljavni sistemizaciji delovnih mest je pod zahtevo za delovno mesto gasilca v TOZD Parketarne Verd pod posebnimi pogoji zapisana tudi zahteva IZPRAŠEN (izprašan) gasilec.

— LIKO Vrhnika plačuje obvezni prispevek za ODPLAVLJANJE (odpravljanje) posledic na Kozjanskem.

— V sindikalnem poročilu o delu sindikalne organizacije piše, da mora biti sindikat aktiven spremljevalec, pobudnik in realizator samoupravnega dogovarjanja v vseh AFERAH (sferah) družbenega življenja.

— V kadrovskem poročilu piše, da bo v Selcah potrebno zamenjati vse počitniške HIPICE (hišice).

— Iz statističnih podatkov je razvidno tudi SRANJE (stanje) kupcev z dne 31. 12. 1973.

— Po predvidenih kadrovskih ukrepih morajo postati sestavni del delovnih obveznosti neposrednega vodje tudi IZOSTANKI IZ DELA (spremljanje izostankov od dela).

— Iz statističnih podatkov je razvidno, da so se STROPKI (stroški) povečali za 17 %.

D. P.

Pevski zbor Parketarne Verd

Pogovor z brigadirjem

Teško ga je dobiti. Neprestano hiti iz enega oddelka tovarne v drugega. Dobil sem ga le toliko, da sva se dogovorila za intervju. Vedno nasmejan fant je rade volje pristal na pogovor.

Naj vam ga predstavim: Janez Kocjan, električar — vzdrževalec v To-

zgradili sekundarni vodi do posameznih vasic. Morda bo voda in boljše ceste zadržale mlade, da ne bodo več odhajali tako številčno od doma. Brigadirji upamo, da smo z vodo vrnili življenje temu kraju.

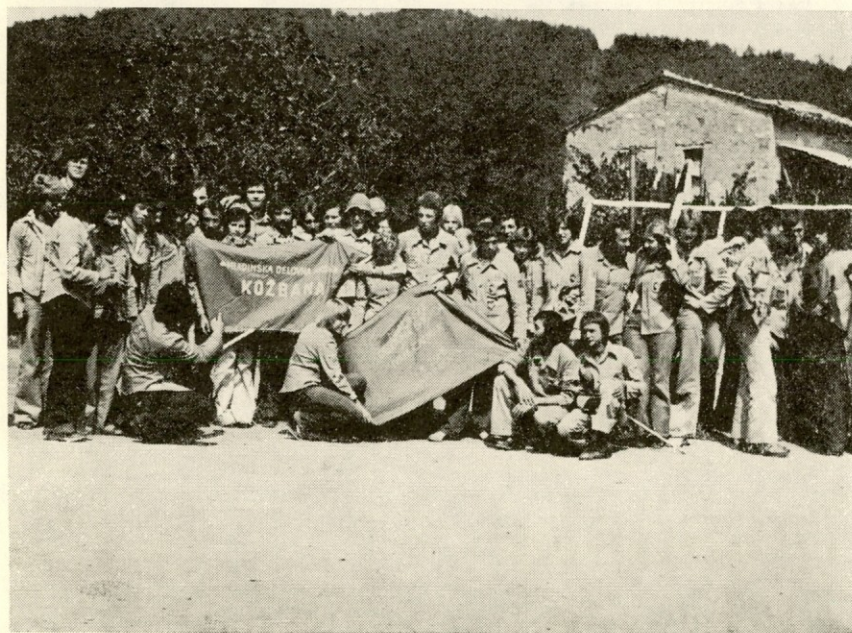
Povej še kaj o vaši brigadi? Mladinsko delovno brigado »ZSMS«

Ime Ivan Cankar smo si izbrali ob letošnjem kulturnem prazniku, ko praznujemo njegovo 100-letnico rojstva, rojstvo velikana slovenske kulture.

In kakšen je bil brigadirski dan?

Dan dnevu ni bil enak. Predvsem, pa vsi so bili zelo naporni. Vstajali smo zelo zgodaj, ob štirih. Po zajtrku in po dvigovanju zastave smo se napotili na delovišče. Za pet kilometrov poti do delovišča smo porabili eno uro hoda. Tako smo z delom pričeli ob šestih. Z devetimi tovariši sem delal na kompresorju. To delo je še posebej naporno, ker si stalno izpostavljen tresenju in hrupu. Ob 10,00 uri je bila malica, ob 14,00 pa vračanje v tabor. Popoldnevi so bili delavniki zase. Poleg predavanj je bilo še obilo zanimivih del. Med drugim smo imeli tudi amatersko radio postajo (radio klub Ivan Cankar) ter temnico. Tako so bila organizirana predavanja iz radioamaterske dejavnosti in fotoamaterstva, ki so jih organizirali in vodili brigadirji. Vsak je lahko aktivno sodeloval v vsaki sekciji. Program ob tabornem ognju pa je bil vsak večer. Delovala je tudi skupina za informiranje, ki je izdala dva biltena. Predavanja, ki smo jih imeli vsak dan, so brigadirje seznanjala o temeljih samoupravljanja, o družbenopolitičnih tokovih v domovini in v svetu. Organiziran je bil tudi obrambni dan, na katerem smo brigadirji preizkusili svoje znanje in sposobnosti za obrambo domovine. Skupina v kateri sem bil, je dosegla odlične rezultate.

In kaj ste dosegli kot brigada? Tudi kot brigada smo imeli izvrstne rezultate. Naštel bom kar priznanja.

Vrhnika brigada »Ivan Cankar«

varni vrat Borovnica, eden izmed letošnjih udarnikov »Kožbana 76«.

Janez povej mi, zakaj si se odločil za mladinsko delovno akcijo »Kožbana 76«? Za akcijo sem se odločil iz preprostega razloga. Rad imam delo v družbi z mladimi, v skupini, kjer te priznajo enakega med enakimi, kjer ni čutiti generacijskega razkoraka, kjer je skupna želja vseh pomagati sočloveku in ustvariti nekaj velikega ali neznatnega, samo nekaj, kar bo pomagalo ljudem in jih napravilo čim bolj enake.

V čem enake? Vemo, da so mladinske akcije organizirane na pretežno nerazvitem območju naše ožje ali širše domovine. Z delom skušamo nadomestiti razkorak med mestom in vasjo, med razvitimi in nerazvitimi kraji.

Ti si bil v Kožbani — oziroma v kožbanskem kotu Brd, bi nas seznanil s tem delom Slovenije? Kožbana je majhna vas na skrajnem zahodu naše republike. Sestavlja jo 30 hiš, hribočki pa so še posejani z zaselki, ki ne štejejo več kot deset hiš. Zelo lepi kraji, vendar, s skopo odmerjeno zemljo. Največji problem do letošnjega leta sta bila voda in komunikacije. Vodovod, ki smo ga letos zgradili mi, je pripeljal vodo do Kožbane. V prihodnjih letih se bodo

Vrhnika z imenom »Ivan Cankar« so sestavljali mladinci iz Logatca, Kočevja, Vrhnike in Domžal. V njej je bilo 39 mladih, katere je čakala težka briška zemlja, lapor in kamenje.

Dobrovoljca Ana na delovnem mestu

Dobili smo priznanje republiškega centra MDA:

- udarništvo dne (dvakrat)
- udarništvo prve dekade
- udarništvo druge dekade
- za interesne dejavnosti ter priznanja občinske organizacije združenja Zveze borcev NOB, trak briško-beneškega odreda, ter tako pridobili naziv udarne brigade.

Ta priznanja so povsem upravičena, saj smo zastavljeno normo prekoračili za 82 %, kar je zelo velik uspeh, če pomislim na izredno težak teren za delo. Podeljenih je bilo še 11 udarniških in 10 pohval komandanta akcije.

Kakšni pa so bili tvoji osebni uspehi na MDA? Zelo sem ponosen na udarniško značko, za katero sem se zelo trudil. Dobiti udarniško značko je bila moja skrita želja, sicer pa je to želja vsakega brigadirja. Bil sem tudi najboljši posameznik na obrambnem dnevu. Iz vseh vaj sem nabral največ točk in tako za nagrado dobil zračno puško.

Te je morda v brigadi kaj motilo, oziroma, kaj bi želel, da bi se spremenilo? Največkrat je tako, da slabe trenutke pozabimo. No, moti-

lo me je predvsem to, da so brigadirji bili predvsem mladina iz proizvodnje. Menim, da je za mladino zelo pomembna **izkušnja z mladinskih akcij**, saj je to koristna šola samoupravljanja, bratstva, enotnosti in tovarištva. V prijetnem spominu pa so mi ostali nedeljski izleti v Piran, Lipico in Skocjanske jame.

Si morda želiš še kaj? Veliko uspehov pri delu in prihodnje leto zopet na »akcijo«.

PESEM IZ MDA KOŽBANA TI, ŽENA!

Žena! Ti žena!
Da ti, ki obraz ti para guba,
Tebi, ki se rama je povesila.

Žena! Ti žena!
Da, ti, daj mi vode, da pijem,
da umijem si obraz zgaran.

Žena! Ti žena!
Da, ti, koliko sto let si trpela,
koliko sto let nosila si vodo.

Žena! Ti žena!
Da, ti, prisegel sem pri svoji sreči,
ne boš trpela, ne boš, zaradi vode.
M. H.

ce, so stopile v akcijo gasilske desetine iz Tovarne vrat Borovnica, Industrija usnja Vrhnika, PGD Verd, IGD Parketarna Verd in pionirji iz PGD Verd.

Sama akcija in gašenje namišljenega požara je potekala hitro in brez večjih napak, kar je znak, da so omenjena gasilska društva dobro izvežbana.

Posebno naj omenim in pohvalim pionirsko desetino iz PGD Verd, da so se za vajo požrtvovalno pripravljali in uspešno stopili v akcijo.

Take vaje so zelo koristne, ker se na ta način društva spoznajo med seboj in z samimi objekti v podjetju. Tako, da se bi po potrebi bolj uspešno spoprijeli z našim sovražnikom — ognjem.

Vajo si je ogledal tudi predsednik občinske gasilske zveze tov. Mušič Karel in poveljnik gasilske zveze tov. Žirovnik Urban.

Skupno sta ocenila vajo kot uspešno in izrazila željo, da bi se take in podobne vaje večkrat organizirale.

Po končani vaji je zbranim društvom govoril o pomembnosti takih vaj, kakor tudi o tednu požarne varnosti tov. Kern Franc.

Vsem društvom se zahvaljujemo za sodelovanje.
M. G.

Sektorske gasilske vaje v Parketarni

V okviru požarno-varnostnega tedna v mesecu septembru je IGD LIKO Vrhnika — TOZD Parketarna Verd organiziralo sektorsko gasilsko, mokro vajo.

Vaja je bila na obratu Parketarne Verd dne 12. septembra 1976 ob 8. uri dopoldan.

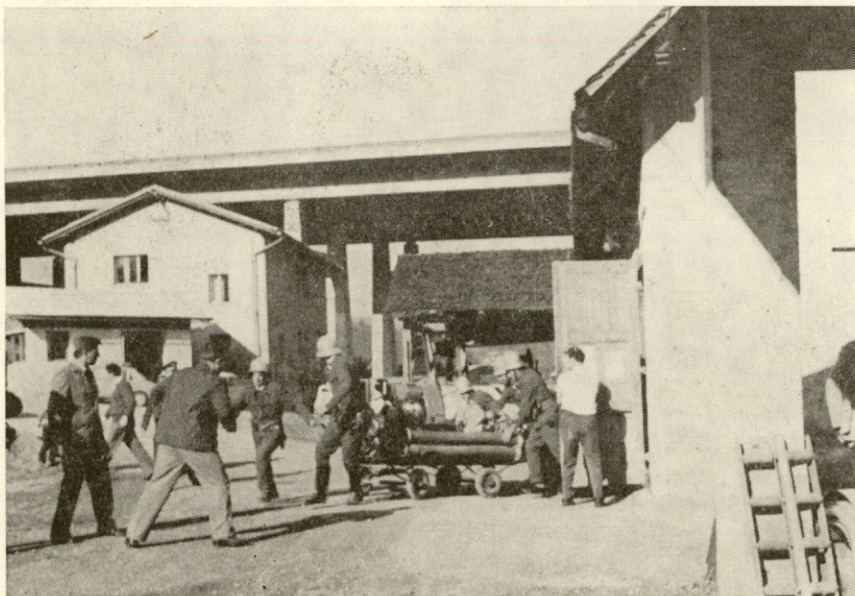
Na dani znak, da se je pojavil požar na objektu grobe prerezovalni-

Ali sem že postal alkoholik

Alkoholizem je dolgotrajna bolezen, ki se razvija pet, deset, dvajset in tudi več let. Začetni zmerni pivec (vsak alkoholik je bil najprej zmern pivec) prehodi več stopenj alkoholizma, preden dokončno ne propade.

Vsak človek se v svojem življenju srečuje z mnogimi stiskami in težavami in navadno vsi želimo te stiske olajšati, jim ubežati. Načinov, kako to dosežemo je več in vsak človek si izbere tistega, ki mu najbolj ustreza. Bodoči alkoholik skuša svoje težave ublažiti z alkoholom, hkrati pa mu alkohol omogoča tudi prijetno omamo. Začne z majhnimi količinami in v začetku poseganje po kozarcu še ni pogosto, po stopoma pa ta količina alkohola ne zadošča več, zato začne uživati vse večje količine. Tako odpornost (toleranca) raste, čedalje več alkohola prenese. To obdobje, v katerem zmerni pivec že drsi na pot alkoholizma, je **PREDALKOHOLNO** obdobje in traja od šest mesecev do deset let.

Druga stopnja na poti alkoholne bolezni je **ZGODNJE ALKOHOLNO**

Gasilske sektorske vaje — začetek akcije

OBDOBJE, ki traja od šest mesecev do pet let. Alkoholni bolnik preide v tem času iz občasnega poseganja po alkoholu na pogostejše in rednejše pitje. V tem obdobju začne alkoholik piti že naskrivaj in začne ga skrbeti, da bi mu ne zmanjkalo pijače, zato si dela zaloge. Zaradi popivanja ga mučijo občutki krivde, ker se zaveda, da postaja njegovo pivsko obnašanje vse bolj problematično. Poleg tega postaja tudi vse bolj razdražljiv, posebno če mu kdo omeni njegovo pitje. V tej fazi alkoholizma se pri alkoholiku pojavljajo tudi že alkoholne amnezije, to pomeni, da se zjutraj, ko se strezni, ne spominja več, kaj je delal v vinjenem stanju. Take izgube spomina postajajo vse pogostejše.

Z vedno pogostejšim in rednejšim uživanjem alkohola pa preide alkoholni bolnik v obdobje, ko se pri pitju ne more več kotrolirati in pije toliko časa, dokler ni popolnoma pijan, ker prej sploh ne more prenehati. To obdobje alkoholne bolezni imenujemo **KRITIČNO OBDOBJE**. Večina alkoholikov postane v tej fazi agresivna in za vse težave, ki jih doletijo, so po njihovem mnenju krivi drugi, največkrat žene. Sebi in drugim skušajo dokazati, da zmorejo brez pijače, zato se alkohola za krajši čas res vzdržijo. Pogosto skušajo dokazati, da s pijačo nimajo težav, tudi s tem, da spremenijo način pitja, npr. namesto vina pije samo pivo, ker zmotno misli, da od piva ne more postati alkoholik, ali namesto običajnega jutranjega pitja začne piti šele popoldne. Seveda se bo spremenjenega načina pitja uspel držati le za krajši čas, potem pa bo kmalu prešel na stare vzorce pitja.

Na poti alkoholne zasvojenosti ima alkoholik v tej fazi še družino, prijatelje in službo, velika nevarnost pa je, da bo vse to izgubil.

Če alkoholnega bolnika nihče ne privede do razmišljanja in če ga nihče ne spravi v tako stisko, da se bo sam odločil za zdravljenje (prisilnega zdravljenja ni), bo alkoholizem pri njem prešel v zadnjo, končno fazo na poti alkoholne bolezni, ki jo imenujemo **KRONIČNO OBDOBJE**. Alkoholik ne pije več samo občasno, njegovo popivanje traja po več dni in je popolnoma nekontrolirano, včasih celo nenamena. Potreba po alkoholu je tako velika, da med vrstami alkoholnih pijač ne izbira, ampak pije vse, kar lahko dobi. Družba začne takega alkoholika obojati, vsi razen njegovih pivskih tovarišev ga začno odklanjati. Poleg tega začne čutiti tudi vse hujše zdravstvene posledice. Zdravje se mu slabša zaradi škodljivega vpliva alkohola, delno pa tudi zaradi pomanjkljive prehrane, saj v glavnem samo še pije. Zdravstvenemu propadu pa se v tem obdobju alkoholne bolezni pridruži še moralno-etično propadanje. Alkohol človeka posurovlja, povzroča okvare čustvovanja

in intelektualnih zmožnosti, zato postaja alkoholik brutalen in sebičen človek. Ni mu več mar ne za ugled in čast pa tudi ne za ljubezen do staršev in žene. V tem končnem

pijan. Za delo ni več sposoben, ker je neprestano pod vplivom alkohola, zato ga morajo vzdrževati žena ali svojci. Tako samo še životari, medel in otopel. Alkoholik v tem štadiju ni

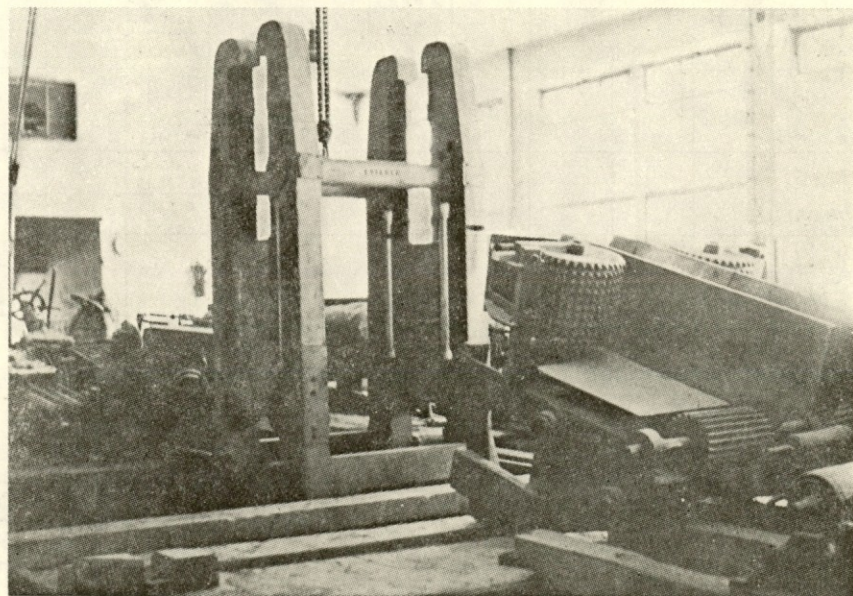

Gasilske sektorske vaje — gašenje

obdobju alkoholni bolnik ne skrbi več za svojo družino in tudi za vse prošnje, očitke in prigovarjanje, naj ne pije več, se ne zmeni. Nič ga ni sram, če se ob belem dnevu opoteka pijan po cesti, če ga zaradi njegove

sposoben realno presojeti, ker so njegovi možgani že načeti, zato se ne zaveda v kako kritičnem položaju je.

Alkoholno bolezen je mogoče ustaviti na katerikoli od opisanih sto-

Pogoste okvare in dolgotrajno popravilo, neposredno vplivajo na proizvodne rezultate

pijanske prepirljivosti in surovosti mečejo iz gostiln ali če obleži v obcestnem jarku. Odpornost do alkohola se mu zmanjšuje in že ob užitju majhnih količin alkohola je

penj s pomočjo ustreznega zdravljenja in prevzgoje. Čimprej se začne zdraviti, tem uspešnejše je in tem manjše zdravstvene posledice ostanejo po zdravljenju.

